

dEPutáció

2017.
III. SZÁM

Tőkés László európai parlamenti képviselő sajtóirodájának értesítője

Szerkeszti: **Dénes László**

Lapterv és tördelés: **Mohácsi László Árpád**

E-mail: press@tokeslaszlo.eu

„A MI DOLGAINKBAN MI DÖNTSÜNK”

Szeptember 22-én Nagyváradon ülésezett a **Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács (KMAT)**, az eseményt egy kétnapos autonómiakonferencia követte, amelynek a *Hogyan lesz autonómia? Hol az öröglakat kulcsa?* címet adták a szervezők. A rendezvény a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége és a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával, a Partitipatio Alapítvány és Tőkés László európai parlamenti képviselő irodája szervezésében zajlott, helyszínül a Partiumi Keresztény Egyetem szolgált.

A KMAT **munkaülésén** elhangzott bevezető köszöntőjében a tanács alapító elnöke, **Tőkés László** emlékeztetett: 13 évvel ezelőtt éppen itt, az egyetem Bartók-termében alakult meg tíz kisebbségi magyar szervezet részvételével a Kárpát-medencében őshonos magyar közösségek autonómiatörekvéseinek demokratikus eszközökkel való egységes képviseletére hivatott Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács. Sajnálatos módon az utódállamokban azóta sem sokat javultak az ott élő magyar közösségek önrendelkezési esélyei, és az európai intézmények sem lettek érzékenyebbek ügyeik iránt. Márpedig a hagyományos kisebbségpolitikát ki kell szélesíteni az autonómiapolitika irányába. A több-

ségiekkel való párbeszéd és a magyar–magyar összefogás fontosságát hangsúlyozva ugyanakkor hozzátette: az autonómia ügyében csakis akkor lehet előrelépni, hogyha a magyar szervezetek határozottan felvállalják annak képviseletét, és hogyha az önrendelkezés lesz politikájuk közös nevezője.

A KMAT, melynek valamennyi számottevő kisebbségi magyar politikai szervezet a tagja – bár épp a legnagyobb, az RMDSZ tartja magát folyton távol a tanácskozásoktól – ismételten kénytelen volt megállapítani, hogy a közép-európai rendszerváltozások óta a Kárpát-medencei, kisebbségi sorsra jutott őshonos magyar nemzeti közösségek helyzete a mai napig nem rendeződött, ráadásul az elmúlt negyedszázadban létszámuk folyamatosan és drasztikusan csökkent. E közösségek szülőföldjükön való boldogulásának egyetlen biztosítéka a tényleges és teljes körű autonómia, azaz a személyi elvű, kulturális és területi autonómia, illetve ezek kombinációja. A poszttrianoni államokban a társadalmi béke, a politikai stabilitás és a gazdasági prosperitás – amely az Európai Uniónak is alapvető érdeke – hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a kisebbségi sorba kényszerített magyarok is gyakorolhatják a teljes körű önrendelkezést. ➤

▶ A Kárpát-medence magyar közösségei nem adták fel az autonómiáért folytatott harcukat, de a közösség tagjainak az őket érő támadások ellen is egyfolytában védekezniük kell – jelentette ki **Potápi Árpád János**, a magyar miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára az ülésen, úgy vélt, hogy az önvédelmi harc és az egyéni boldogulási törekvések közötti úton sokan váltak közömbösekké az autonómiaügy iránt. Szerinte elsősorban az autonómia iránti igényt kell megerősíteni közösségeinkben, majd a többségi nemzetek toleranciáját növelni, ehhez kell hozzáilleszteni a magyar nemzetpolitikát, amihez nagyhatalmi, európai uniós támogatást lenne üdvös szerezni. Az államtitkár szerint egyelőre inkább csak a **szerbiai magyarok** helyzetében mutatkoznak kedvező fejlemények, legalábbis ami az autonómiát illeti.

Tőkés László KMAT-elnök szerint **Erdélyben** kevésbé lehet az autonómia iránti közönyről beszélni, mert mind a tömbben, mind a szórványban élő magyarok nemzeti érzületébe és kollektív identitástudatába beépült és maradványaiban máig megmaradt az erdélyi államiság. **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt

sebbségben élnek a magyarok. A KMAT üdvözölte a miniszterelnöki megbízott eddigi erőfeszítéseit, és felkérte őt, hogy érje el egy olyan autonómiastatútumnak a kidolgozását és Bukarestben történő benyújtását, amely a lehető legnagyobb magyar társadalmi és politikai támogatottsággal rendelkezik.

Többen úgy vélték, hogy az erdélyieknek – mindekenélőtt a folyamatos parlamenti képviselettel rendelkező, kormánytényezővé is többször előléptetett **RMDSZ**-nek – egy negyedszázad állt rendelkezésükre az autonómia különböző formáinak a megvalósításához, mégis ott tartanak e téren, ahol az 1989-es rendszerváltozáskor. Az akkori események egyik elindítója, Tőkés László rámutatott: a Magyarországot felszabadító trianoni döntés centenáriuma megelőző fokozódó romániai **magyarellenesség** is a közösségi önrendelkezés hiányára vezethető vissza.

Ennek apropóján a KMAT centenáriumi megemlékezések egész sorozatával készül felidézni azokat a jelentős történelmi eseményeket, amelyek megelőzték a sorsfordító békediktátumot. Az egész Kárpát-medencére kiterjedő, **Válasz Trianonra: az autonómia**

elnöke úgy vélte: a székelyek 2013 októberében tartott nagy menetelése vagy a Székely Nemzeti Tanács által 2007-ben rendezett mozgóurnás népszavazás is jelezte, hogy **az autonómia népkarat a Székelyföldön**.

Szili Katalin, a Magyarország határain túli magyar autonómia-törekvések koordinálásának miniszterelnöki megbízottja ismételtén amellet érvelt, hogy előbb a magyar közösségeknek kell saját köreiken belül **egysegésíteniük** az autonómiaelképzeléseket, és csak ezután szabad megszólítani a többségi hatalmat. Így például a Székelyföldre vonatkozó két autonómia-tervezet között a leglényegesebb különbség az, hogy míg az SZNT a történelmi régió számára kér területi autonómiát, az RMDSZ Hargita, Kovászna és Maros megyékben gondolkodik, amely terület nagyobb, és olyan kistérségeket is magába foglal, ahol ma már ki-

című projekt részletes programját a testület novemberi tanácskozásán dolgozzák majd ki. „Alapvető célunk a történelmi valóság megismerése, a megbékélés keresése az utódállamok többségi nemzeteivel és a Trianon okozta, máig ható következményeknek a gyógyítása” – hangoztatta a KMAT elnöke. „Nem Magyarország felosztásának dátumát, a trianoni békediktátum 1920. június 4-i aláírását tekintjük évfordulói alkalomnak önmagában, hanem az egész 1918–20-as periódust Gyulafehérvártól Versailles-ig terjedően, ebben sok, az utódállamokban kellőképpen nem ismert és megfelelően nem ismertett történet és vonatkozás benne van” – mondotta Tőkés László. Kifejtette: anyai történelemhamisítás volt ebben a témakörben, hogy a kisebbségi helyzetbe került magyaroknak mindenképpen át kell beszélniük **történelmi traumáikat** azokkal ▶

➤ a többségi nemzetekkel, amelyekkel együtt élnek, és közösen kell kiköszörölniük a csorbákat, mint amilyen volt például a későbbi romániai asszimilációs politika. Hangsúlyozta: Romániában például számos olyan igazságtalanság érte a magyarságot, amely ellentétes a Gyulafehérvári Nyilatkozat szellemével, a centenáriumi rendezvénysorozattal pedig arra is emlékeztetni akarják a románságot, hogy a történelmi dokumentumba foglalt autonómiaigéretéről megfeledkezett.

A KMAT két állásfoglalást is kiadott aznap. A **zárónyilatkozat** megállapítja: a Kárpát-medencei magyar közösségek gondjainak a többsége az önrendelkezés hiányára vezethető vissza. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy az autonómia-törekvéseket minden nemzedék támogassa, első renden is a fiatalok, akiknek át kell venniük a stafétát. A **marosvásárhelyi római katolikus gimnázium** működésének ellehetetlenítése ellen tiltakozva a KMAT felszólította a román kormányt, hogy az európai normákat tiszteletben tartva biztosítsa a magyar közösség alapvető jogát az anyanyelvi oktatáshoz, az általa is érvényesnek tartott törvényes keretek között. Az autonómia-tanács közölte: támogatja a **Minority SafePack** néven ismertté vált európai polgári kezdeményezést, és felkéri a tagszervezeteken keresztül a Kárpát-medencei magyar közösségeket, valamint nemzetközi partnereiket, hogy tagjaik aláírásával segítsék a kezdeményezés sikerre vitelét. Az egymillió aláírást igénylő európai szintű kezdeményezés fontos eszköz lehet az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetének rendezésében.

A Kárpát-medencei kisebbségben élő magyar közösségeinek politikai szervezeteit és pártjait tömörítő tanács **nyilatkozatban** foglalt állást az új **ukrajnai oktatási törvény** ellen, és felkérte az ukrán államfőt, hogy ne hirdesse ki a jogszabályt, amely semmibe veszi Ukrajna nemzetközi vállalásait, megfosztva az országban élő nemzeti kisebbségeket az anyanyelven való tanulás lehetőségétől, felgyorsítva ezzel az asszimilációs folyamatokat, ami alapjaiban veszélyezteti azok megmaradását.

A KMAT ülését követően rendezték meg a bevezetőben említett **autonómia-konferenciát**, amely másnap, szeptember 23-án délután sajtóértekezlettel zárult. A KMAT rendszeresen szervez reprezentatív tanácskozásokat a téma európai szakértőivel az autonómia eszméjének népszerűsítése, formáinak megismertetése céljából. E mostanira több tucat Kárpát-medencei magyar **fiatalt** is meghívtak a nemzedéki folytonosság megteremtése érdekében.

A konferencia témakörei négy blokkba rendeződtek: 1. **az autonómia meghatározása, elérésének módja**; 2. **eredmények, eredménytelenségek, alternatív megoldások**; 3. **az autonómia kivívásának folyamata, közjogi vonatkozások**; 4. **oktatás és autonómia, szórvány és autonómia**. Az előadók sorában ott volt **Elisabeth Naucélér** finnországi svéd politikus és jogász, volt helsinki parlamenti képviselő és ENSZ-munkatárs, az Åland-szigeteki autonómia emblematikus alakja, **Kalmár Ferenc** volt országgyűlési képviselő, jelenleg Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos, az Európa

Tanács közgyűlése által 2014-ben elfogadott jelentés szerzője (a nemzeti kisebbségek európai helyzetéről és jogairól szóló jelentése mérföldkő és hivatkozási alap Európában a kisebbségi kollektív jogok területén), **Duray Miklós**, a felvidéki magyarság prominense, a szlovákiai rendszerváltás főszereplője és nagy tanúja, **Izsák Balázs**, a Székely Nemzeti Tanács elnöke, **Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke, **Pásztor István**, a Vajdasági Magyar Szövetség és a vajdasági tartományi parlament elnöke. Illusztris korreferensei voltak a tanácskozásnak: **Szili Katalin** miniszterelnöki megbízott, **Sándor Krisztina**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnöke, **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke, **Nyilas Mihály**, Magyarokanizsa község volt elnöke, a vajdasági tartományi kormány tagja, **Bodó Barna** egyetemi docens, a temesvári Szórvány Alapítvány elnöke, **Toró T. Tibor**, az Erdélyi Magyar Néppárt ügyvezető elnöke, **ifj. Szilágyi Ferenc** egyetemi docens, a Partiumi Autonómia-tanács elnöke, Lőrincz Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöki kabinetjének munkatársa. Az egyes panelek vezető elnökei **Csóti György** volt országgyűlési képviselő, a Kisebbségi Jogvédő Intézet igazgatója, **Mécs László**, a KMAT korábbi és **Bedő Árpád**, a testület jelenlegi titkára, valamint **Szili Katalin** voltak.

A tartalmas, szerteágazó kérdéseket, megközelítéseket és válaszokat felvető konferenciát záró **sajtótájékoztató**n Tótkés László EP-képviselő arra is felhívta a figyelmet, hogy a többé-kevésbé körvonalazódó egyházi és akadémiai autonómia közegeiben lezajlott önrendelkezési tanácskozás olyan törekvéseket tűzött napirendjére, amelyek a formai és tartalmi különbözőségek dacára a legteljesebb normalitásról szólnak. Ezzel összhangban a legsürgetőbb teendők egyike elérni azt, hogy a Kárpát-medencei magyar nemzeti közösségek ne jelentsenek nemzetbiztonsági kockázatot a többségi nemzetállamok szemében. Elisabeth Naucélér ezzel egyetértve fejtette ki, hogy tapasztalati úton győződhetett meg az évek során: a világ és Európa több részén létrejött és működő autonómiák igazolják az önrendelkezési törekvések legitimitását.

A KMAT NYILATKOZATA AZ UKRÁN OKTATÁSI TÖRVÉNYRŐL

A **Kárpát-medencei Magyar Autonómiatanács** (KMAT) határozottan elutasítja a jogtipró **ukrán oktatási törvényt**, és arra kéri Petro Porosenko elnököt, hogy vétőzza meg annak hatályba lépését. A kihirdetés előtt álló ukrán oktatási törvény semmibe veszi Ukrajna nemzetközi vállalásait, megfosztva az országban élő nemzeti kisebbségeket az anyanyelven való tanulás lehetőségétől, felgyorsítva ezzel az asszimilációs folyamatokat, ami alapjaiban veszélyezteti azok megmaradását.

Az Európai Unió társult tagjaként, az ahhoz való csatlakozás reményében Ukrajna több kétoldalú nemzetközi szerződésben is vállalta a nemzeti kisebbségek anyanyelvű oktatására vonatkozó jogok biztosítását. A kihirdetés előtt álló oktatási törvény ellentétes az európai uniós normákkal, és súlyosan sérti a nemzeti kisebbségek jogait. A KMAT tagszervezetei szolidaritást vállalnak a lehetetlen helyzetbe sodort kárpátaljai magyarsággal, és vállalják, hogy tiltakoznak az Európai Unió illetékes vezetőinél, az ENSZ emberi jogi főbiztosánál, valamint más nemzetközi fórumokon.

A KMAT testülete e nehéz politikai helyzetben támogatásáról biztosítja kárpátaljai tagszervezetének elnökét, **Brenzovics László** parlamenti képviselőt, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökét, valamint **Orosz Ildikót**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség elnökét, bízva abban, hogy a kelet-európai kommunista rendszerek oktatási törvényeit is alulmúló jelen törvény nem lép érvénybe. A KMAT egyúttal üdvözlözi a törvény ellen tiltakozó államok (Lengyelország,

Magyarország, Románia, Bulgária, Szlovákia, Görögország) fellépését, valamint a magyar Országgyűlés által e tárgyban egyhangúan elfogadott ötpárti határozatot. Elfogadhatatlannak tartja ugyanakkor, hogy az uniós intézmények vezetőinek nincs határozott és egyértelmű kiállásuk az Ukrajnában élő őshonos nemzeti közösségeket érintő jogfosztás kapcsán.

A KMAT üdvözlözi, hogy a **lingviciádiumot** eredményező törvény vétőjét kéri a Kárpátaljai Megyei Közgyűlés, ukrán nemzetiségű tagjaival együtt. Tiltakozásukkal a megye lakosságának többségi véleményét is képviselik, amit nem hagyhat figyelmen kívül Ukrajna elnöke.

Elfogadták a KMAT ülésén, 2017. szeptember 22-én, Nagyváradon.

A KMAT ZÁRÓNYILATKOZATA

A **Kárpát-medencei Magyar Autonómiatanács** 2017. szeptember 22-én, Nagyváradon megtartott ülésének résztvevői a következő nyilatkozatot teszik:

A KMAT tiltakozik a kihirdetés előtt álló **ukrán oktatási törvény** ellen, és felkéri Petro Porosenko elnököt, hogy akadályozza meg a törvény életbe lépését.

Az ügy súlyosságára való tekintettel a KMAT külön nyilatkozatot bocsát ki e tárgyban.

A KMAT tiltakozik a **marosvásárhelyi katolikus iskola** ellehetetlenítése miatt. Az Európai Unió minden országában a nemzeti kisebbségeknek joguk van az anyanyelv használatához és az anyanyelvű oktatáshoz. Románia minden erre vonatkozó nemzetközi és európai uniós rendelkezést aláírt, ám a gyakorlatban nem alkalmazza azokat. Aggodalommal tapasztaljuk, hogy ezen ügy kapcsán a visszaállamosítási törekvések is újból megjelentek, holott még a kommunista rezsim idején államosított ingatlanok teljes körű visszaszolgáltatását sem hajtották végre. Felszólítjuk a román kormányt, hogy az európai normákat tiszteletben tartva biztosítsa a magyar közösség alapvető jogát az oktatáshoz, az általa választott törvényes keretek között.

A KMAT áttekintette a Kárpát-medencei autonómiatörekvések helyzetét, megállapítva, hogy gondjaink többsége az önrendelkezés hiányára vezethető vissza. ➤

► Kulcsfontosságúnak tartjuk, hogy ezen törekvéseink az új nemzedék, a mindenkori fiatalok részéről is minél szélesebb körű támogatottságot kapjanak. Ennek érdekében szerveztünk egy fiataloknak szánt autonómiakonferenciát, és szorgalmazzuk az önrendelkezés ügyének korszerű és letisztult formájú népszerűsítését.

A KMAT üdvözli Szili Katalin miniszterelnöki megbízott eddigi erőfeszítéseit egy közös erdélyi autonómia-tervezet kidolgozására. Tekintettel arra, hogy felmerült a **Székelyföld** területi autonómiáját célul kitűző törvénytervezet újbóli benyújtása a román parlamentben, egyúttal felkéri őt, hogy folytassa az egyeztetéseket, és érje el, hogy a benyújtandó tervezet a lehető legnagyobb magyar társadalmi és politikai támogatottsággal rendelkezzen.

A KMAT támogatja a **Minority SafePack** néven ismertté vált európai polgári kezdeményezést, és felkéri a tagszervezeteken keresztül a Kárpát-medencei

magyar közösségeket, valamint nemzetközi partnereiket, hogy tagjaik aláírásával segítsék a kezdeményezés sikerre vitelét. Az egymillió aláírást igénylő európai szintű kezdeményezés fontos eszköz lehet az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetének rendezésében.

A KMAT fontosnak tartja a jövő évi magyar **országgyűlési választást**, amelyen immár második alkalommal vehetnek részt a könnyített honosítási eljárás révén magyar állampolgárságot szerző magyarok, szerente a nagyvilágban. A KMAT a tagszervezetei révén segítséget nyújt minden magyar állampolgárnak a választásokon való részvétel előfeltételét képező **regisztrációban**, és arra buzdít minden magyar állampolgárt – lakóhelyétől függetlenül –, hogy vegyen részt a jövő évi országgyűlési választásokon.

Elfogadták a KMAT ülésén, 2017. szeptember 22-én, Nagyváradon.

JÚLIUSI ESEMÉNYNAPTÁR

2017. július 3–6. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

Július 9. • Milota, református templom és gyülekezeti ház
Reformációi jubileumi ünnepély – igehirdetési szolgálat

Július 10–11. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Július 13. • Szilágysomlyó
Részvétnyilvánítás a tragikus módon elhunyt **Mike Zoltán** lelképásztor gyászoló családjánál

Július 15–31.
Nyári európai parlamenti szünet

Július 16–17. • Tusnádfürdő
EMNT-EMNP közös választmányi ülés

Július 18–22. • Tusnádfürdő
XXVIII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diák-tábor

Idén is megrendezte a Hargita megyei székely fürdővárosban a magyarországi Kisebbségért – Pro Minoritate Alapítvány és a romániai Magyar Ifjúsági Tanács a „**Tusványost**”, amelyet a romániai rendszerváltozás hajnalán még a háromszéki Bálványoson szerveztek meg nyári szabadegyetemként nemzetben és nemzetegyesítésben gondolkodó fiatalok. Az eredeti helyszínt és kereteket két évtizede kinőtt „**bálványosi folyamatnak**” az évek során Tőkés László, a rendszerváltozás emblemikus alakja volt az egyik mentora és alakítója, állandó részvevője.

Július 22. • Tusnádfürdő
Előadás a nyári szabadegyetemen

A **28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diák-tábor** hagyományos zárónapi fórumán idén is **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke és **Tőkés László**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, a Fidesz-KD-NP európai parlamenti képviselője mondtak beszédet, ►

A reformáció 500. és a magyar református egyház 450. évében jubileumi megemlékezés és ünnepi istentisztelet helyszíne volt a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település, az esemény díszvendége Tőkés László püspök, EP-képviselő volt. *(Lásd kiadványunkban a részletes beszámolót.)*

- ▶ majd válaszoltak a hallgatóság soraiból érkező felvetésekre. A fórumot az egyik alapító, **Németh Zsolt**, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke vezette le. *(Képviselőnk beszéde lapunkban is olvasható.)*

Július 30. • **Nagyvárad**, olasz református templom

Keresztelési szolgálat

Veres-Kovács Attila lelképásztor igehirdetését követően a váradolaszi gyülekezet frissen nyugdíjba vonult lelképásztoraként **Tókécs László** végzett keresztelési szolgálatot.

EURÓPAI PARLAMENTI HATÁROZAT PEKINGNEK CÍMEZVE

Az Európai Parlament júliusi plenáris ülése (július 3–6.) keretében, Strasbourgban, az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértését érintő ügyek tárgyában a Nobel-békedíjas **Liu Hsziao-po** szorongatott helyzetéről fogadtak el sürgősségi határozatot. Az irodalomkritikust és ellenzéki emberi jogi aktivistát 2009-ben tizenegy esztendői börtönbüntetésre ítélték, majd idén júniusban szabadon bocsátották, mivel utolsó stádiumába érkezett rákbetegségben szenved. A néppárti **Michaela Sojdrova** cseh EP-képviselő által jegyzett dokumentum felszólítja a kínai hatóságokat, hogy a halálos beteg ellenzéki aktivistát szabad döntése alapján külföldi orvosi ellátásban engedjék részesülni, évek óta házi őrizetre ítélt feleségének pedig szabad mozgást biztosítsanak.

a legmagasabb erkölcsi-politikai elismerésben, a **Nobel-békedíjban** részesült. A gazdaságilag egyre erősödő és magabiztos Kína hevesen tiltakozott kitüntetésével szemben, melyet „az alapvető emberi jogokért vívott hosszú és erőszakmentes küzdelméért” kapott. A díjat személyesen nem vehette át, sőt ezt a házi őrizetre ítélt felesége sem tehetette meg. Liu egyébként az 1989-es Tienanmen téri diáktüntetésekben is részt vett, és kulcsszerepet játszott abban, hogy a tüntetések nem jártak súlyosabb áldozatokkal.

Tókécs László európai képviselő felszólalásában meglepő szavakkal idézte a kiemelkedő kínai ellenállónak a Nobel-díj odaítélése alkalmából – 2010 decemberében – küldött üzenetét: „Nincsenek ellenségeim, és gyűlölet sincs bennem.” Azonban az emberi alázat és méltóság

eme kifejezése sem felejtethetik velünk, hogy a kommunista Kína számára ez a Nobel-díjas emberi és polgárjogi harcos nem több, mint egy „bűnöző”, akit emberi méltóságában megaláztatva, kemény börtönnel kell sújtani. Ennek ellenére „a kínai civil társadalom és az emberi jogvédők számára Liu Hsziao-po egy komoly erő- és ihletforrás az ország demokratikus átalakításáért folytatott békés küzdelmükben. Hasonlóképpen pedig a szabad világ számára, mely továbbra is állhatatosan kiáll az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia védelmében, a világ valamennyi totalitárius rendszere ellen” – mondta erdélyi képviselőnk, akinek álláspontja szerint ezen a téren sincs helye a **kettős mérce** alkalmazásának: az **antifaszizmus** hasonlatosságára az **antikommunista**

harc következetességével kell fellépniük a világ nagy területén – ezenképpen a kommunista Kínában is – tovább élő vörös diktatúrával szemben.

A július 6-án megrendezett vita nyomán az Európai Parlament szinte teljes egyhangúsággal szavazta meg a Kínára vonatkozó sürgősségi határozatot, mely Liu Hsziao-po mellett Lee Ming-che tajvani emberjogi aktivista mellett is kiállt.

Mint ismeretes, 2008. december 10-én, az ENSZ Egyetemes Emberi Jogi Nyilatkozata kiadásának hatvanadik évfordulóján Liu Hsziao-po az ún. **Charta 08** nyilatkozat egyik kezdeményezőjeként több száz értelmiséggel együtt politikai reformot, az alapvető szabadságok tiszteletben tartását és a **kommunista Kína** demokratizálását követelte. Bebörtönzése világszerte nagy felháborodást és tiltakozást váltott ki. 2010-ben

JAPÁN SZERINT A MIGRÁNSVÁLSÁGOT A KIINDULÁSI GÓCPONTOKBAN KELL KEZELNI

Július 5–6-án került sor Strasbourgban a 37. EU–Japán Parlamentközi Találkozóra. A két parlament küldöttségeinek részvételével rendezett tanácskozást július 5-én délután **Petr Ježek**, a Japánnal fenntartott kapcsolatokért felelős EP-küldöttség elnöke, valamint **Gotoda Maszazumi** parlamenti képviselő, a japán delegáció vezetője nyitotta meg. Előterjesztéseiben az Unió, illetve Japán politikai és gazdasági helyzetéről nyújtottak átfogó tájékoztatást. Mindketten elégtétellel szóltak az EU és Japán közötti Gazdasági Partnerségi Megállapodás, valamint a Stratégiai Partnerségi Megállapodás megkötésére néző tárgyalások előrehaladásáról és a keretükben megvalósuló kölcsönös együttműködés nyújtotta távlati lehetőségekről.

Tőkés László európai képviselő, a Japánnal fenntartott kapcsolatokért felelős EP-küldöttség póttagja hozzászólásában elismeréssel szólt a távol-keleti ország által elért, bámulatos gazdasági fejlődésről, melynek köszönhetően Japán a világ harmadik legnagyobb gazdasági erejévé nőtte ki magát. **Isihara Nobuteru** gazdaságfejlesztési miniszter szavaira hivatkozva, az EU és Japán gazdasági együttműködésének fokozását szorgalmazta, aminek együttes súlya máris a világ országai bruttó hazai termékének (GDP) mintegy 28%-át teszi ki.

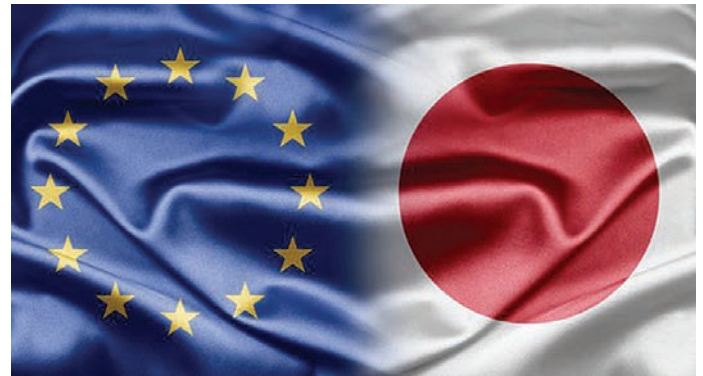
Erdélyi képviselőnk a továbbiakban az Európán elhatalmasodó **migrációs válságról** kérdezte a japán vendégeket. Olaszországban immár az elviselhetetlenségig fokozódott a helyzet, az Európai Unió pedig egy olyan hajóhoz hasonlítható, mely hogyha több utast vesz a fedélzetére, maga is elsüllyed. Mi erről a tokiói álláspont és mit tanácsol ezzel kapcsolatban Japán, mely tudnivaló módon távol áll az illegális bevándorlók áradatától, és gyakorlatilag semmilyen migránst nem fogad be? – kérdezte képviselőnk, külön is megemlítve az **Európa identitását** fenyegető veszélyeket.

Még mielőtt válaszolhattak volna a megkérdoztetek, **Karin Kadenbach** osztrák szocialista képviselő, az EP-delegáció alelnöke magához ragadva a szót és magából kikelve utasította vissza Tőkés László európai identitásunkra vonatkozó megjegyzését, polemikus éllel jelentve ki, hogy az európai törvényhozás többsége szerint „nem kell félnünk identitásunk elvesztésétől”, kikérve ugyanakkor, hogy ilyent senki ne állítson.

Hozzászólásában **Bruno Gollnisch** független franciaországi képviselő arra mutatott rá, hogy Európában egyre többen vannak, akiket aggodalommal tölt el az Unió jelenlegi migránspolitikája. Tiszteletben tartja ugyan a többség álláspontját, de a kisebbségi – példának okáért a közel 50%-ot kitevő ausztriai euroszeptikusok véleményére is oda kell figyelni – mondotta. Ježek delegációs elnök ugyanakkor azon véleményének adott hangot, hogy az identitásról szóló vitákban mindenkinek jogában áll kifejtteni a véleményét.

Válaszában Gotoda delegációvezető elismerte, hogy Japán szinte teljesen mentes a jelenkori migrációs áradattól – mindazáltal teljes **szolidaritást** tanúsít a bevándorlók iránt, akiknek sorsán humanitárius támogatásokkal kíván enyhíteni, továbbá teljes mértékben együttműködik a migráció kiváltó okainak az ún. kiindulási országokban való megszüntetésében.

Az EU–Japán parlamentközi tanácskozás másnap, 6-án biztonságpolitikai kérdések, a **japán–kínai–észak-koreai** viszonyrendszer megtárgyalásával folytatódott.

A felek elégtétellel üdvözölték egy közös nyilatkozatban, hogy az Unió és Japán közötti szabadkereskedelmi és gazdasági partnerségi egyezményről széles körű politikai megállapodás jött létre. Bár ez még nem a végleges kereskedelmi szerződés, nagy előrelépést jelent az EU–Japán kapcsolatokban.

HADÁLLÁSAINKAT MEG KELL ERŐSÍTENÜNK

A reformáció 500. és a magyar református egyház 450. évében jubileumi megemlékezés és ünnepi istentisztelet helyszíne volt július 9-én a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti csücskében, a magyar-ukrán határ mellett, a Tisza bal partján fekvő Árpád-kori ősi település, **Milota**.

A helyi református egyházközség és az önkormányzat közös szervezésében megtartott, a helybélieket és környékbélieket megmozdító rendezvényre távolabbról is érkeztek meghívottak, akiket az **Amicis Rézfúvós**

Együttes szakrális jellegű muzsikája fogadott a református gyülekezeti ház udvarán. Ugyanitt köszöntötte **Pálincás Gyula** házigazda lelkipásztor a jeles vendégeket, köztük is első renden **Tőkés László** európai parlamenti képviselőt, továbbá a különböző előjárókat és a híveket.

Tilki Attila, a körzet országgyűlési képviselője református és ugyanakkor kuruc fellegvárként mutatta be és méltatta a tiszaháti Milotát és lakóit, a kitartó hűség és a józan paraszti ész kettősségében megma- ➤

- ▶ radt közösséget. „Az egykori reformáció intelmei ma is aktuálisak, különösen Európa nagy közösségének színterén, ahol számunkra érthetetlen okokból lopakodó jogalkotással kockáztatják az évezredek kultúráját, értékrendet” – vélte a fideszes politikus.

A vendégek üdvözlése után tárlatnyitó következett. A **Fülöp Sándor** festőművész, tanár gazdag munkásságának töredékét bemutató kiállítás létrejöttéről az alkotó fia, **Fülöp István** volt országgyűlési képviselő, a Mátészalkai Járási Hivatal jelenlegi vezetője, egyben pedig a Reformátusok Szatmárért Közhasznú Egyesület elnöke beszélt röviden, felidézve édesapja alakját. **Vitéz Ferenc** főiskolai docens, debreceni irodalmár bensőséges hangvételű méltatásában Fülöp Sándor (1928–2012) pedagógusi munkásságát is piederesztálra helyezte, nemcsak alkotóművészetének eredményeit.

A kiállított művek megtekintése után az egybegyűltek átvonultak a templomba az ünnepi istentiszteletre, amely zene- és énekszóval, köszöntésekkel vette kezdetét. **Paládi László** gondnok és **Bunna Istvánné** polgármester üdvözlötték a megjelenteket, köztük több megyei és helyi elöljárót, majd a lelkipásztor és neje által betanított hittanos gyermekek verses-dalosszolgálata következett. Nem maradt el az egyházközség női karának biznyságtétele sem.

Derencsényi István, a Tiszántúli Református Egyházkerület főjegyzője az úrasztalánál elmondott alkalmi köszöntő beszédében a félezer éves reformáció történelmi jelentősége mellett annak korszerűségét is kifejtette. A folyamatos önvizsgálat és megújulás melletti elkötelezettség korunkban is elvárás egyház,

közösség és egyén iránt egyaránt. Nagy elődeink, a magyar reformátorok és egyházújítók – köztük a kálvini reformáció egyik megszilárdítója, kiváló egyházi író és pedagógus, a Milotán született **Nyilas István** püspök – nyomdokában haladva kell őrt és helyt állnunk helyeinken – biztatott a püspökhelyettes. Ecclesia semper reformari debet! Azaz az egyház reformációját mindig tovább kell vinni. De az „új reformáció” már nem csupán az egyházra terjesztendő ki, hanem társadalmunk minden szegmensére – szögezte le végül.

Szószerki igehirdetésében Tőkés László, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspöke a 20. zsoltárt idézve, a gyülekezettel együtt fohászokodva („Hallgasson meg téged az Úr a szükség idején”) összegezte a keresztény Európára, a Magyarországra és az egész magyarságra leselkedő veszélyeket, amelyeket egyedül állhatatos istenhitünkkel és bizodalunkkal háríthatunk el. A **közös hit** és a **református egység** jegyében, a mesterségesen meghúzott határok fölötti **egyház- és nemzetegyesítés** mai feladatai közepette mutatott rá arra a megszentelt örökségre, aminek ápolására és továbbvitelére múltunk kötelez, illetve az ötszáz és a négyszázötven éves évfordulók is emlékeztetnek.

Az igehirdető beszélt a 16-17. századi nemzetmentő harcokról és azok egyházi vonatkozásairól is, az előtte szólóhoz hasonlóan méltatva a reformáció korszakalkotó jelentőségét. Napjaink harc nélküli háborúit összegezve a lelki, hitbéli, szellemi hadállásaink megerősítését szorgalmazta prédikációjában a püspök. „A hitnek nemes harcát kell megvívunk mindig és mindenütt – hitünk erejével felfegyverkezve készülünk a jövőre!” – mondotta Tőkés László, aki az alapigére visszautalva jó, nemes és rátermett **vezetőkért** is könyörgött a gyülekezettel egyetemben, hiszen „az Úr megsegíti felkentjét; meghallgatja őt szent egeiből jobbjának segítő erejével”.

Az istentisztelet után került sor a **Milotai Nyilas István** (1571–1624) előtti tisztelgésre, megkoszorúzva a templom előtt 1911 óta álló emlékművét. Az előbb nagykallói, majd szatmári lelkész, esperes 1614-ben annak a Tiszántúli Református Egyházkerületnek lett a püspöke, amely 1557-ben jött létre ▶

- ▶ a Debrecen-nagyváradvidéki és Szatmárvidéki Szuperintendenciák egyesülésével. (Tíz évvel ezután a reformáció magyarországi, kálvini ága két hitvallást fogadott el Debrecenben, a Heidelbergi kátét és a II. helvét hitvallást. Innen, az 1567-es Debreceni Zsinattól számítjuk a magyar református egyház lét-rejöttét.) 1618-ban Milotai Nyilas István lemondott a szuperintendensi tisztségről, hogy Bethlen Gábor

fejedelem főprédikátorként Gyulafehérvárott szolgál-hasson, haláláig.

Ezen az emlékező vasárnapon a milotaiak első alkalommal találkozhattak és beszélgethettek el az 1989-es temesvári népfelkelés emblematikus alakjával. Tőkés László otthonában kereste fel tisztelete jeléül a 85 esztendő **Szabó Jánosnét**, mindenki Tanár Néni-jét, generációk oktatóját-nevelőjét.

TŐKÉS LÁSZLÓ BESZÉDE A XXVIII. BÁLVÁNYOSI NYÁRI SZABADEGYETEM ÉS DIÁKTÁBORBAN

2017. július 22-én tartották a Hargita megyei Tusnádfürdön a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor hagyományos zárónapi fórumát, amelyet idén is Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke vezetett le, s amelyen Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke és Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, a Fidesz-KDNP európai parlamenti képviselője mondtak beszédet. Az EMNT elnökének beszéde alább olvasható.

BÁLVÁNYOS/TUSVÁNYOS – ÉS A NEMZETPOLITIKÁNK

**„Évszázadok óta tudjuk, hogy európaiak,
keresztények, magyarok és erdélyiek vagyunk”**

Bálványos/Tusványos a **biztos pont** – ez a magvas mottója idei nyári szabadegyetemünknek. Értelmezése céljából a **Hegyi beszédet** idézem: „Valaki azért hallja én tőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette az ő házát. És ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba; de nem dőlt össze, mert kősziklára építettett.” (Mt 7,24–25).

Sokatmondó szövegkörülmeny, hogy Krisztus Urunk – kiemelt módon, mintegy végkövetkeztetés gyanánt – ezzel a példázattal zárja hegyi „szószékén” mondott beszédét. Az öt évszázados **reformáció** eszmei magaslatán is Ő maga és az ő szent Igéje áll, amikor

is a keresztény/keresztény hit „forradalmi tana”, a **Solus Christus** („Egyedül Krisztus”) és a **Sola Scriptura** („Egyedül a Szentírás”) alapelvei értelmében Krisztust és az Írást azonosítja azzal a „**kősziklával**”, amelyre életünket és jövőnket érdemes építenünk. Ellenkező esetben – amennyiben fővenyre/homokra építenénk – az eső, az árvíz és a szelek beleütköznenek a házba, és nagy lenne annak romlása – olvassuk a Szentírásban (Mt 7,26–27).

Babits Mihály Jónásának imáját szabadon idézve: az elszakadt sövényt, jelzőkarókat, gátakat sodró, tévelygő ár közepette „Őh bár adna a Gazda patakom / sodrának medret, biztos utakon / vinni tenger felé / (...) s mely itt áll polcomon, / szent Bibliája lenne verstanom...”

Alighogy magunk mögött hagytuk a vérzivataros XX. századot, és szabadulni tudtunk a gyilkos totalitárius világhatalmak jármából, a keresztény gyökereit megtagadó és azok szilárd alapjairól elrugaszkodó **Európa** újabb végzetes fenyegetésekkel találja szembe magát. Nem kevésbé érvényes ez a megállapítás Trianonban kerékbe tört **nemzetünkre**, melynek alighogy túlélte a két világháborút és az ezek pusztítását tetéző, ellenforradalmi, illetve az idegen országok nacionalizmusával tetézett kommunista diktatúrát, és végigszenvedte az ezt követő utódkommunista visszarendeződés próbatételeit, máris a globalista internacionalizmus és liberalizmusszuverenitását és létét fenyegető veszéllyel kell szembenéznie. Ráadásul a nacionálkommunizmus tartós örökségeként **erdélyi magyarságunknak** és többi külhoni nemzeti közösségeinknek esetenként még országaik tovább folytatódó kisebbségellenes, elnemzetietlenítő politikájával is fel kell venniük a harcot.

Ezen fenyegetések, veszélyek és kihívások sokrétű örvénylésében, a „fősodor” – az ún. mainstream – elsőpró áradatával többnyire szemben úszva, az egyesült Európának és tagországainak valóban olyan **alapvetésre** volna szüksége, melyet sem a migráció árja, sem a vele járó terrorizmus, sem Nagy-Britannia kiválása, sem a geopolitikailag determinált keleti háborús veszély, sem Brüsszel hivatásukról megfélemlítő bürokratái nem rendíthetnek meg. Kicsinységnek, netalán „formai hibának” tűnhet kereszténységünknek – urambocsá, Isten nevének – az európai alkotmányból való kihagyása, de ezáltal valójában éppen az a fennen hirdetett **európai értékrend és értékközösség** szenved csorbát, amely nélkül az Unió sem lehet több és más, mint egyike – megengedem, talán egyik legjobbika – a nagyvilág többi „birodalmainak”. Most, **Románia** európai csatlakozásának a 10. évfordulóján, ennek minden jótételét és előnyét készségesen elismerve, kisebbségbe szakadt erdélyi magyarként és a sokat ígérő **Temesvár** volt lelkipásztoraként, nemzettársaimmal és hitsorsosaimmal együtt talán éppen ezt az „istenit” és keresztény többletet, – ha tetszik – **„hozzáadott értéket”** hiányolhatjuk a leginkább a közös Európa alaptörvényéből és életéből, mely minden, felemás módon alkalmazott jogállamiságnál, demokráciánál, emberi jogoknál többet jelenthetne, és valóban európai polgárokká, egyenjogú és esélyben egyenlő testvéreké és nemzetekké tehetne bennünket. Ehhez viszont legalább annyira komolyan kellene vennünk hitünket és értékeinket, mint a **muszlimok** a vallásukat és szent könyveiket, az Evangéliumot és az Isten törvényét pedig – horribile dictu – mint ők a dzsihádot és a sariját...

Saját vizeinkre térve, anélkül hogy „a prédikálás” kísértésébe esnék, **magyar nemzetpolitikánk** irányában keresem ama „biztos pontot”, melyet – egyebek mellett – a közel három évtizedre visszatekintő bálványosi-tusnádfürdői nyári szabadegyetem megjelenít és képvisel.

Az ínséges kommunista időkben nagyon szerettem az oldott igazmondásra hivatott **politikai kabarét**, mely a humor eszközével leplezte le a diktatúrát. Mostanra már azonban ez a műfaj szinte értelmét és funkcióját veszítette, hiszen amit a posztkommunista magyar és román politikai pártok művelnek, az már önmagában kész kabarének számít. Elég, hogyha a

pehelysúlyú budapesti ellenzék kusza összevisszaságát vagy a bukaresti kormánypártok tragikomédiába forduló performanciáját szemléljük...

Ezekkel éles ellentétben, túl minden „úri huncutságon” és opportunista színjátszáson, elégtétellel, sőt büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy **Bálványos/Tusványos** hű maradt önmagához. Hűségesek maradtunk önmagunkhoz, elveinkhez, eszményeinkhez, hitünkhöz, felfogásunkhoz, értékeinkhez – melyek nemzetpolitikánk alapjául szolgálnak. (Hogyha mégsem így volna, az nagy baj volna, és igen nagy veszteséget jelentene...)

Eleinte a **magyar–román történelmi megbékélés** útját kerestük. Ez a nemes kísérlet nagyjából a bálványosi időszakra esik. Román partnereinket útközben – sajnos – elveszítettük. De nem alkudtunk. Nem taktikáztunk – amint ezt végtére is **Traian Bănescu** államfő idelátogatásaikor tette. Mi nemcsak a székely autonómiát, de a román–magyar megbékélést és stratégiai partnerséget, valamint az európaiságot is ko-

molyan gondoltuk. Fájdalmas dolog, hogy ebben nem találtunk és mindmáig nem igazán találunk komoly román partnerekre...

Utóbb a tusnádfürdői tábor a **magyar–magyar nemzeti párbeszéd** fórumává vált. Egyes magyarok széles ívben elkerülték. Másoknak igazából nem volt helyük köztünk. Voltak, akik protokollból eljöttek ugyan, de valójában a nemzetidegen balliberálisokkal paktáltak le, és az anyaországi pártokkal szembeni „egyenlő távolság elvéről” bölcsködtek, rendre elhatárolván magukat a státustörvénytől vagy a magyar állampolgárságtól. Olyan bukaresti magyar miniszterünk is volt, aki a Fidesz „politikai ciánszennyezőjétől” óvott bennünket, sőt ma is vannak olyanok, akik Miniszterelnökünkkel szemben **Soros György** oldalára állnak, sőt a **CEU** körül keltett hisztériába is tevőlegesen bekapcsolódnak.

Fotó:
Kiss
Gábor

➤ **Németh Zsolt, Toró T. Tibor, Szilágyi Zsolt** és a többi alapító, valamint felnövekvő utódaik és eszmétársaik viszont mindmáig itt vannak. Számukra Bálványos egy olyan maradandó értékvilágot jelent, amely ma is „biztos pontként”, kiindulási és viszonyítási alapként és „biztos támaszként” szolgál.

Ez a „biztos pont” egyben a **nemzeti érdek**. A napi politikai haszonelvűség egykönnyen képes megfélemlíteni róla, és az önös vagy **pártérdekeket** helyezni fölébe. Mi viszont egy olyan politikában gondolkozunk, amely „kősziklára” épít, és igyekszik ellenállni a **mammon** vagy a **Baal** démonikus kísértéseink.

A nyári szabadegyetem szervezői között kezdettől fogva ott üdvözölhetjük a **Fidesz Pro Minoritate** Alapítványát – élén **Tárnok Mária** elnök asszonnyal. A Magyar Ifjúsági Szervezetek Szövetsége – a **MISZSZ** – irányvonalán haladó Magyar Ifjúsági Tanács éppen tíz éve vette át a társszervezői munkát, akkori elnöke, **Sándor Krisztina**, a Tábor politikai programfelelőse vezetésével – illesse elismerés őket. A szabadegyetem

derékhadához tartozó Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és Erdélyi Magyar Néppárt ugyanazt a következetes nemzetpolitikát folytatja, mint amelynek jegyében huszonhét évvel ezelőtt, az RMDSZ hőskorában elindultunk, és amely természetes szövetségesévé tett a Fidesznek és magának **Orbán Viktor** miniszterelnöknek. Stratégiai partnerünk a Székely Nemzeti Tanács, amellyel vállvetve küzdünk Székelyföld, Partium és az erdélyi magyarság autonómiájáért. Csak támogatni lehet, hogy nagy jogelődje megalakulásának közelgő 100. évfordulója alkalmából az SZNT a **székely önrendelkezés centenáriumát** meghirdette. A határokon átvélt nemzetegyesítés jegyében gyűltünk össze ma is, hogy külön is üdvözöljük az egymilliomodik külhoni magyart, aki magyar állampolgárság iránti kérelmét benyújtotta. (E hét elején örömmel hallhattuk **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes erre vonatkozó bejelentését!)

Másfelől **Klaus Iohannis** államelnök keddi székelyföldi látogatását is örömmel fogadtuk, mellyel idei nyári szabadegyetemünket mintegy megelőlegezte. Csak sajnálni tudjuk, hogy Orbán Viktor miniszterelnök társaságában nem lehet itt közöttünk. Csak remélnünk lehet, hogy majd ennek az ideje is eljön. Jó viszont, hogy nemcsak Berlinből üzengetett nekünk az ún. **etnikai autonómia** ellenében, hanem székelyföldi választóit végre jelenlétével is megtisztelte, és Szilágyi Zsolt, valamint **Izsák Balázs** elnök urak javaslatának megfelelően egyfajta párbeszédbe bocsátkozott a székelység választott képviselőivel.

Megragadom az alkalmat, hogy szívbeli elismerésemet fejezzem ki **Ráduly Róbert** polgármesternek a párbeszéd kezdő aktusának is beillő székely–román zászlócsereért, valamint a székelyföldi önkormányzati nagygyűlésnek is beillő csikszeredai fórum résztvevőinek a székely himnusz elénekléseért. A **Minta** ifjúsági szervezet és a városi **RMDSZ** közös tüntetése is hozzájárult ahhoz, hogy Államelnökünk közvetlen módon tájékozódjék Székelyföld gondjairól és önrendelkezési törekvésiről, és erdélyi német/szász közössége ősi autonóm státuszának emlékét felelevenítve, közelebb kerüljön székely közösségünkhöz. Nemzetpolitikai céljainkat tekintve ez az elnöki látogatás mindenképpen felért az RMDSZ zilahi kongresszusával, mely nagy nemzeti ügyeink fölött sajnálatos módon elsiklott, olyannyira, hogy még a **Zilahi Református Wesselényi Kollégium** visszaszolgáltatásának ügyét is elmulasztotta felvetni. Reméljük viszont, hogy a **Minority SafePack** elnevezésű európai polgári kezdeményezés szükséges aláírásainak a begyűjtésével erdélyi közösségünk európai szinten is komoly teljesítményt lesz képes felmutatni.

Miniszterelnök úr! Gondolom, nemcsak a magam nevében szólok, amikor a bálványosi/tusnádfürdői szabadegyetem sajátjaként emlegetett nemzetpolitikánk első számú képviselőjeként ezen a helyen, a székely autonóm területen köszöntöm. Saját mivoltában megrendült kontinensünkön Ön egyszerre védelmezi nemzeti és európai identitásunkat. Számunkra, erdélyiek számára közösségi önazonosságunk legalább olyan értéket jelent, mint a magyaroknak vagy a románoknak a nemzetállami identitásuk. Politikai rendszertől, állami hovatartozástól és országhatár-módosításoktól függetlenül, évszázadok óta tudjuk, hogy **európaiak, keresztények, magyarok** – és **erdélyiek** vagyunk. A Magyarországra nehezedő és az Ön személyére zúduló nemtelen támadásokkal és körmönfont eljárásokkal szemben folytatott küzdelmében és az Unió megreformálására irányuló törekvésiben, az illegális migráció és a terrorizmus elleni fellépésében, valamint az ország és a nemzet védelmében való kiállásában éppen ezért mindenkor számíthat reánk, hiszen hogyha valaki, akkor mi igazán tudjuk, hogy mindez mit jelent. Az erdélyi magyarok és többi külhoni sorstársaik történelmük utóbbi száz esztendejében állandó létveszélyben éltek és szocializálódtak. Mi a saját bőrünkön tapasztaltuk meg mindazt, ami manapság egész európai keresztény kultúránkat és nemzetállamait fenyegeti.

Egészen elképesztő és végtelenül cinikus, hogy azok vádolják Önt az ún. **európai értékek** veszélyeztetésével, akik az általuk gerjesztett migráció, ezen újko-

ri népvándorlás reánk szabadítása által egész Európa megmaradását teszik kockára. „Európát feladták azok, akiknek kötelességük lett volna megvédeniük a kontinens ábrázatát” – írja **Traian Ungureanu** néppárti európai képviselő Európa ostobái című könyvében, melynek alcíme: „Hogyan lesznek öngyilkosok a civilizációk”. A jeles **Kertész Imre** szava is idetalál: „Európa katasztrófa felé halad, az unió fennállása óta a legnagyobb válságát éli a menekültáradat miatt.” Az olaszországi helyzetet magáért beszél... „A multikulturális szemlélet ... elhibázott volt, és végképp megbukott” – mondotta volt néhány évvel ezelőtt maga **Angela Merkel**.

Miniszterelnök úr! **Ben-jámín Netanjáhu** izraeli kormányfővel való találkozásakor joggal állapították meg, hogy az önvédelem joga minden országot, ezenképpen Magyarországot is megilleti. Nemzetünk körében mi is részei

vagyunk és számítunk erre a védelemre, melynek egyik legfőbb letéteményese éppen az Ön személye. A természetvédelem körébe tartozó állatvédelemhez hasonlóan az nemzetközi kisebbségvédelem is mellettünk szól: az elszaporodott medvékkel együtt megcsappant kisebbségi magyarságunkat is megilleti a fokozott védelem!

Biztos támpontokat keresve: az Ön elnöklete alatt álló **visegrádi négyek** csoportjában is biztos támaszra számítunk. Isten valóságos csodája, hogy eme volt kommunista országok talaján, a volt Berlińi fal innenső oldalán kifejlődött ez az újkeletű európai szövetség, mely eséllyel kél a jobb sorsra érdemes Unió védelmére. **Románia** polgáraiként nagyon reméljük, hogy orszá-

gunk és a balkáni államok is végképpen mellé állnak közép-európai politikájuknak.

Végezetre engedje meg, hogy – képletesen szólva – egy igazi csíki sörrel teli poharamat emeljem a budapesti **vizes világbajnokság**, valamint **a jövő évi választások** sikerére. Ezek a sikerek a végre visszaszerzett **Seuso-kincsek** eszmei értékével mérhetők. A honosítás és a regisztráció folytatása, valamint a levél-szavazatok majdani érvényesítése az erdélyi magyaroknak is a szívén fekszik.

Legvégül pedig ezen a helyen is jó szívvel mondhatom el, hogy a székelyföldi terrorvád kézdivásárhelyi áldozatai – **Beke István** és **Szőcs Zoltán** – koncepció-s perében alapfokon kedvezőnek mutatózó ítélet született, amely a teljes felmentést és igazságtételt vetíti előre. A maga helyén csak az antiszemitizmushoz és cigányellenességhez egy-szer és mindenkorra már vége kell, hogy szakadjon!

Hasonlóképpen öröndetes hírek a székely sport területéről, hogy az Észak-Cipruson megrendezett ConIFA kisebbségi labdarúgó Európa-bajnokságon **Székelyföld** válogatottja megszerezte eddigi első érmét, a harmadik helyet. Ugyancsak székely sikernek öröndhetünk amiatt is, hogy a hazai első osztályú bajnokságba első ízben jutott fel **Sepsiszentgyörgy** egyik focicsapata. „Ne hagy elveszni Erdélyt, Istenünk!” – idézem a székely himnuszt, melyet a csapat hithű szurkolói ráadásul a múlt heti bajnoki forduló alkalmával az al-dunai Giurgiuban is büszkén elénekeltek.

Hajrá Erdély! Hajrá Székelyföld!

VÁLASZOK A TUSNÁDFÜRDŐI FÓRUMON FELVETETT KÉRDÉSEKRE

A XXVIII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor hagyományos zárónapi fórumán, amelyen Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke és Tökés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, a Fidesz-KDNP európai parlamenti képviselője mondtak beszédet, a hallgatóság soraiból érkezett kérdések Németh Zsoltnak, az Országgyűlés külügyi bizottsága elnökének közvetítésével jutottak el összegezve a két előadóhoz. Az EMNT elnökének válaszai alább olvasható.

*

Kedves Miniszterelnök Úr, tisztelt Jelenlévők! Ön-magában az a körülmény, hogy 27 év után Erdélyben még nem beszélhetünk semmilyen autonómiáról, beszé-des bizonyítéka annak, hogy milyen kemény diót jelent a közösségi önrendelkezés megvalósítása Romániában. Éppen ezért nagyra becsüljük azt az eredményt, amit a Vajdaságban elérték, habár ennek az autonómiának is sok kritikusa van, és nyilvánvaló, hogy nem szabad kevéssel beérnünk. Nem szabad engednünk, hogy „leszereljék” az autonómiaügyet, márpedig ez történik a

25 évvel ezelőtt elfogadott Kolozsvári Nyilatkozat óta. A titkosszolgálatok, a román politikai pártok egyszerűen „leszerelték” az erdélyi magyar autonómiatörekvéseket. Ebben – sajnos – akarva-akaratlanul, közvetve vagy közvetlenül mi is együttműködtünk. Engem az döb-bentett meg, amikor Victor Ponta – nem is olyan régen – kijelentette, hogy az RMDSZ még soha nem

Fotó:
Kiss
Gábor

▶ tette fel a tárgyalások asztalára a magyar autonómiakérdést. Nem én mondtam, ha ő hazudik, akkor elnézést kérek. De nekünk sincs olyan tudomásunk, hogy az elmúlt 25 évben – melynek nagy részét kormányon vagy kormányközelen töltötte az RMDSZ – tételesen az asztalra letette volna vagy a kormányprogramba próbálta volna felvéteni ezt az ügyet.

Nagyon rosszul áll a szénánk Erdélyben. Hogyha egy államnak az ereje – miként Orbán Viktor miniszterelnök úr is említette – a demográfiai erőben is rejlik, akkor mi is csak azt mondhatjuk el, hogy ezen a téren nagyon gyengén állunk, és én nem látok alternatívát, más felemelkedési lehetőséget (gondolom, ebben nem vagyok egyedül), mint a közösségi önrendelkezés megvalósítását. Emellett kezdettől fogva kitartunk, de egységre kell jutnunk.

Nagyon öröndetes, hogy az RMDSZ az utóbbi időkből elmozdult a nemzeti politika irányába, és közeledett a Fideszhez. Amint Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke mondotta: öröndünk, hogy magyarországi szinten ez evidencia, de azt szeretnénk, ha itthon is közeledne nemzetpolitikailag a Fideszhez, vagyis ha az autonómiát nem csak szavazatszedésre használná. Kérjük a Fideszt, hogy mint az RMDSZ-nek is és nekünk is a barátainkat és szövetségeseinket, hogy támogassanak minket ebben a törekvésünkben, és támogassák az RMDSZ-t. Hassanak oda, hogy az RMDSZ revideálja ezen a téren a politikáját. Ilyen értelemben szoltak többen is, az autonomista tábor megerősítését szorgalmazva. Nyilván a székely székeknek van üzenetük és szerepük, de a mai modern regionalizmus világában be kell illeszteni őket az autonóm régiókba.

Öröndünk, hogy van miniszterelnöki megbízottja ennek az ügynek, Szili Katalin személyében. Mi nyitottak vagyunk – az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Néppárt részéről, a Székely Nemzeti Tanács részéről. Létre kell hozni a teljes összhangot az autonómiapolitika ügyében annál is inkább, mert tudnivaló, hogy nem vesznek komolyan bennünket az európai fórumokon sem, hogyha nem sikerül ebben az ügyben álláspontjainkat közelíteni és azonosítani. Lesz ősszel egy jeles autonómiakonferenciánk – erre felhívom a figyelmet.

A Székely Nemzeti Tanács kezdeményezését már említettem. A székely önrendelkezés centenáriumi évét hirdették meg annak kapcsán, hogy száz évvel ezelőtt létrejött az akkori Székely Nemzeti Tanács – ráadásul Budapesten. Amúgy a Kárpát-medencei Magyar Autonómiatanács elnökeként külön is üdvözlöm a határon túli közösségeink képviselőit itt, Tusnádfürdőn. A mi megoldásunk az egész Kárpát-medencében egyértelműen az autonómiára összpontosul. A magyar ügy egyik kulcsa az önrendelkezés, mint ahogy a maga helyén Magyarország is a gazdasági és politikai önrendelkezéséért harcol az Unión belül – minekutána már kivívta azt a volt szovjet birodalommal szemben.

Tehát kérem a Kárpát-medencei Magyar Autonómiatanács külön támogatását a Miniszterelnök úrtól is és külön a határon túli szervezetektől, továbbá sürgetem a pozitív változást az RMDSZ keretén belül.

A reformációval kapcsolatban hangzott el egy külön kérdés. Nagyon jó érzés az ötszázadik évfordulón jubilálni, még jobb érzés volna, hogyha egyházaink életében a modern értelemben vett reformáció együtt járna a megemlékezéssel. Ennek részleteibe nem kívánok belebocsátkozni, de annyit elmondhatok, hogy egyházi életünket még mindig nagymértékben terheli a múltnak a visszahúzó öröksége és súlya. Mindazáltal

jól választja meg kormányunk, amikor az egyházakat szövetségeseinek tekinti a magyar közösség, a külföldi magyar közösség felemelésében és megerősítésében. Reformátusként külön is büszkeséggel tölt el, hogy körülbelül azt jelentette a kálvinista református egyház az erdélyi fejedelemségek korában, mint a lengyel katolikus egyház – távoli analógia – a lengyeleknek a későbbiekben. Egy olyan nemzeti magyar egyház tudott lenni, amely a magyar állami folytonosságot őrizte és visszaadta a magyar nemzetnek. Ez a nemzetpolitikai jelentősége a reformációnak.

Legvégül egy személyes vonatkozású megjegyzés. Egyre-másra kérdezik tőlem: hogyan élek Magyarországon. Azt hiszem, rosszhiszeműen is elterjesztették némelyek, hogy én Magyarországra költöztem. Azért használom fel ezt a fórumot, hogy kijelentsem: én leszek az utolsó, aki elmegyek innen Magyarországra vagy bárhova, én Erdélyben fogok élni, és Erdélybe hoztam új családomat, családtagjaimat is. Tehát eszem ágába sincs kimenni. A Fidesz-KDNP azt a kedvező ajánlatot tette annak idején, hogy a magyar Fidesz-KDNP-listán bejuthatok az Európai Parlamentbe. Ezt külön is megköszöntem, mert ezzel megkönnyítette az RMDSZ dolgát, s legalább két képviselőt eljuttathattak Brüsszelbe. Így vagyunk mindösszesen hárman magyarok Erdélyből az EP-ben. Igyekszünk nemzetünk ügyét szolgálni. Köszönöm a figyelmüket.

Fotó:
Kiss
Gábor

AUGUSZTUSI ESEMÉNYNAPTÁR

2017. augusztus 1–27.

Nyári európai parlamenti szünet

Augusztus 12. • Nagyvárad, olasz református templom

Esketési istentisztelet

Augusztus 13. • Alsónémedi

Jubileumi falünnepség

Augusztus 13–20. között jubileumi ünnepi programot hirdetett és szervezett a mai Pest megye Gyáli járásában található nagyközség önkormányzata a település dokumentált **fennállásának 950. évfordulóján**. A nyitóünnepség egyik díszvendége, illetve szónoka Tőkés László püspök, európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke volt. *(Ünnepi beszéde lapszámunkban is olvasható.)*

Augusztus 13–20. • Kolozsvár

VIII. Kolozsvári Magyar Napok

Augusztus 15. • Kolozsvár, Bocskai-ház

Könyvbemutató

Az idei Kolozsvári Magyar Napok keretében mutatták be a ***Hit és nemzet – Tőkés László breviáriuma*** című díszkötetet, mely a Magyar Napló kiadó gondozásában és **Jánosi Zoltán** irodalomtörténész szerkesztésében jelent meg az év tavaszán. A kiadvány a püspök által írt, valamint róla szóló szövegeket tartalmaz. A bemutatón **Németh Zsolt**, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, **Toró T. Tibor**, az Erdélyi Magyar Néppárt ügyvezető elnöke és **Balaton Zoltán**, Tőkés László egykori temesvári harcostársa osztották meg gondolataikat a hallgatósággal, végül pedig EP-képviselőnk mondott köszönetet a könyv készítőinek és méltatóinak.

Augusztus 16. • Kolozsvár, Bocskai-ház

Könyvbemutató

Deé Nagy Anikónak, a marosvásárhelyi Teleki Téka volt könyvtárosának ***Hadadi báró Wesselényi Kata, egy hitben élő református asszony*** című köny-

vét mutatták be a Kolozsvári Magyar Napok keretében. Az eseményen részt vett és felszólalt Tőkés László EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke is, aki szerint Wesselényi bárónő a református nemesasszony ideáltípusát testesíti meg, akihez hasonló nagyasszonyokra a mai társadalomnak is nagy szüksége volna. Ugyanakkor méltatta a szerző kiváló munkáját és egész életművét.

Augusztus 20. • Balatonalmádi

Nemzeti ünnep

A magyarság nemzeti és Magyarország hivatalos állami ünnepe, valamint a Szent István államalapító királyra való emlékezés és az új kenyér megszentelése alkalmából tartott önkormányzati rendezvényen Tőkés László EP-képviselő mondott ünnepi beszédet a Balaton-parti üdülőváros főterén. *(Lásd az erről szóló tudósítást és az elhangzott beszédet kiadványunkban.)*

➤ **Augusztus 25. • Felsőbánya**
A Nagybánya Tájképfestő Telep meglátogatása

Augusztus 26. • Nagyvárad

A „magyarok kenyereinek” szétosztása
Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács irodájában kerítették sort a **Magyarok Kenyere** programsorozat részeként azoknak a kenyereknek a szétosztására, amelyeket a másnapi úrvacsoraosztásnál használtak fel az egyes bihari egyházközségekben. *(Részletek lapszámmunkban olvashatók.)*

Augusztus 27. • Nagyvárad, olasz református templom
Igehirdetés. Keresztelési szolgálat

ÜNNEPELT EGY NEMZETI ÉRZELMŰ, ERŐS KERESZTÉNY GYÖKEREKKEL RENDELKEZŐ MAGYAR FALU _____

A Duna-Tisza közén, Budapest vonzáskörzetében, a Duna–Tisza-csatorna mentén fekvő Árpád-kori település, **Alsónémedi** idén 950 éves. Augusztus 13–20. között jubileumi ünnepi programot hirdetett és szervezett a mai Pest megye Gyáli járásában található nagyközség önkormányzata az Arany János-i vallomások verssorok jegyében: „Nekem áldott az a bölcső, / mely magyarrá ringatott.” A helyhatóságot széles összefogással támogatták a történelmi egyházak, oktatási és kulturális intézmények, polgári egyesületek, a megyei közgyűlés, és tiszteletüket tették a községben a testvértelepülések előljárói és küldöttségei, Székelyföldről, Olaszországból, Lengyelországból, Macedóniából és Máltáról érkezve.

Az augusztusi 13-i, vasárnapi nyitóünnepség díszvendégei – **Vincze József** polgármester meghívására – **Tőkés László** püspök, európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Beer Miklós** váci megyés püspök és **Szabó István** megyei közgyűlési elnök voltak. Tíz órától párhuzamosan zajlott a református és a római katolikus templomban a hálaadó istentisztelet és szentmise. Tőkés László az istentiszteleten imádsággal és alkalmi beszéddel szolgált, míg a váci püspök a római katolikus hálaadó szentmisén vett részt, majd a két templomból együtt vonultak díszmenetben a nagyközség népével a Halászy Károly Művelődési Házhoz, melyet a felújítást követően felavatták, a két püspök pedig megáldott.

Alsónémedi első írásos említésének 950. évfordulóján Tőkés László mondott ünnepi beszédet. „**Isten** iránti hálaadással, az együtt örövendés ünnepi érzésével, már-már nemes irigységgel és csodálattal jöttem el **Alsónémedibe**, a történelmi **Pest-Pilis-Solt** megye egyik legrégebbi – élő – településére, az Árpád és az **Aba** nemzetségek egykori fejedelmi szálláshelyére. Jövők a magyarság másik ősi szállásterületéről: **Erdélyből** – és a **nagyajtaiakkal** együtt az idegen elnyomással és a történelmi próbatételekkel szemben mindmáig erősen megálló **Székelyföldről**, hogy ezredéves közös történelmünk egységében lerójam testvéri hódolatomat és Isten iránti hálámat azon falu előtt, mely

Szent István országával szinte egyidős, kiállta az idők próbáját, és 'oly sok balszerencse és viszály' után ma sem a **múltban** réved el, hanem **jövőt** álmodik, remél és épít magának” – kezdte beszédét a püspök, majd történelmi távlatú visszatekintésben és összegzésben foglalta össze a szülőföldünk és hitünk védelme, a haza szeretete és a nemzet féltése koordinátái között elvégzettek és elvégzendőket.

„Hogyan is tudnánk híven összefoglalni Alsónémedi eltelt közel ezer esztendejének a történelmi **tanulságát** – mely egyben egész nemzetünk közös múltjának örök érvényű üzenetét is hordozza?!” – tette fel a kérdést a szónok, amire bibliai példázattal válaszolt, Pál apostol Földközi-tengeri hajótörésének a történetéből bontva ki a korparancsot: „Városaink, falvaink, országunk pusztulása láttán sose feledjük: **nem vész el a nép**, aki Istenben bízik, 'hanem csak a hajó'. A vihar elmúltával visszatér ősei, atyái földjére, és újjáépíti házaik és lerombolt temploma 'hajóját'. **Az örök újjáépítés** feladata és hivatása a miénk!”

Trianon tragédiájára, nemzetünk keresztrefeszítésére is akképpen kell gondolnunk, hogy a bennünket ➤

► egymástól elválasztó **határfalak** ledőltek és ledőlnek lassan, világgraszáló közös élményként éltük és éljük meg, hogy újból egymásra talált és talál a nemzet. Trianon „hajótöröttjeit” megszabadította az Isten – mondotta európai képviselőnk, de rögtön figyelmeztetett: „Azóta **Európa** és a **Kárpát-medence** egén ismét sötét **felhők** tornyosulnak. A migráció – ez újabb kori népvándorlás – alakjában újabb **vihar** közeledik felénk. (...) Ha nem parancsolunk megálljt a reánk szabadított idegen beözönlőknek, könnyen úgy járhatunk, miként az a hajó, mely teherbírását meghaladó számú tömeget vesz a fedélzetére, s végül valamennyi utasával együtt a tengerbe vész...”

Tőkés László végezetre így szólt a hallgatósághoz: „Alsónémedi és Kárpát-medencei magyarságunk azért idézi a múltat, hogy tanuljon belőle. **Erdélyi** magyar-

ságunk is megbűnhődte már a múltat s jövődőt, és a múlt tanulságaiból merítve a jövőre gondol. Tatárjárást és törökűldést, vészeket és veszedelmeket, feudális és kommunista önkényt, világháborúkat és Trianont Isten kegyelméből vészeltünk át. Védjük magunkat, családjainkat, gyermekeinket és nemzetünket. Amennyire rajtunk áll, legyünk azon, hogy **hazánk** és **Európa** ne hogy újabb hajótörést szenvedjen! Vagyunk, akik voltunk, és legyünk, akik vagyunk!”

A központi ünnepség helyszínén gazdag kulturális műsorra került sor. Vincze József polgármester is köszöntötte a megjelenteket, külön a meghívottakat és a testvértelepülések küldöttségeit, köztük a **Bihari Edömér** polgármester vezette erdővidéki Nagyajtáét (Kovácsna megye), majd átadta a művelődési ház kulcsát **Jobbágy Ilona** igazgatónak. Szólt az egybegyűltekhez Szabó István, a Pest Megyei Közgyűlés elnöke is. Ezután a jubileumi ünnepség népes közönsége megtekinthette a helyi művelődés fellegvárának szánt, kibővített és felújított épületet és az abban létrehozott alkalmi tárlatokat.

A 13-i rendezvény egy egész hetes ünnepségsorozat kezdete volt, mely nemzeti ünnepünkön, augusztus 20-án fejeződött be.

A MEGTARTÓ HŰSÉG ÖRÖK PÉLDA SZÁMUNKRA – ÜNNEPI BESZÉD ALSÓNÉMEDI FENNÁLLÁSÁNAK 950. ÉVFORDULÓJÁN –

Isten iránti hálaadással, az együtt örvendezés ünnepi érzésével, már-már nemes irigységgel és csodálattal jöttem el **Alsónémedibe**, a történelmi **Pest-Pilis-Solt** megye egyik legrégebbi – élő – településére, az Árpád és az **Aba** nemzetségek egykori fejedelmi szálláshelyére.

Jövök a magyarság másik ősi szállásterületéről: **Erdélyből** és – a **nagyajtaiakkal** együtt – az idegen elnyomással és a történelmi próbatételekkel szemben mindmáig erősen megálló **Székelyföldről**, hogy ezred-éves közös történelmünk egységében lerójam testvéri hódolatomat és Isten iránti hálámat azon falu előtt, mely **Szent István** országával szinte egyidős, kiállta az idők próbáját, és „oly sok balszerencse és viszály” után

ma sem a **múltban** réved el, hanem **jövőt** álmodik, remél és épít magának.

Csodálatom és **elismerésem** azonban nem csupán a felemelő történelmi pillanatnak, az örömteli jubileumi alkalomnak szól – hanem sokkal inkább annak a küzdelmes történelmi **múlt**nak, annak az évezredek áldozatos **munkáinak**, annak az ez idáig megtett útnak, melyet ez a falu maga mögött tudhat, és amely a mai napra elvezetett.

Mert miről szól a **múlt**? Miről is tanúskodik ez a **történelem**?

Az **Alsónémedi Híradó** jubileumi kiadását olvasva megrendüléssel gondolhatunk vissza arra, hogy a te- ►

▶ lepülés hányszor jutott a lét és a nemlét határára. A 15 éves háború idején ún. **pusztafaluvá** vált – lakosai kipusztultak vagy elmenekültek. De a török hódoltság vége felé, Buda visszafoglalását követően (1686) is hasonló sors várt reá. Néhány év múlva a Rákóczi-féle szabadságharc is véstesen megviselte a falu közösségét. De akármilyen gyilkos idők és halálos megpróbáltatások is szakadtak reá – miközben a környék és az ország településeinek száza pusztultak vagy néptelenedtek el végképp –, Alsónémedi elmenekült lakói mindig hazatértek, és újan érkezett társaikkal együtt mindig volt annyi lelki erejük, hogy falujukat újjáépítsék, és új életet kezdjenek. **Megtartó hűségük** örök példa lehet számunkra – remélt jövőnkre nézve!

És a történelem viharainak számbavétele rendjén akkor még nem szóltam a **Habsburgok**, illetve az ellenreformáció korszakáról, az **1848–49-es szabadságharc** véráldozatairól és az azt követő megtorlásokról, a Haynau- és a Bach-korszak rémuralmáról, Halászy Károly néptanító mártíriumáról, Veresmarthy József lelkipásztor és Garay Ferenc bíró olmtúzi várfogságáról, a két egymást követő viláégérsről, az országcsönkítő **Trianonról**, valamint a mindezeket felülmúló kommunista önkényuralomról, majd **1956** szabadságharcos forradalmáról – melyek viszontagságai közepette falutok mindig a jó oldalon állott, és hitével, erejével, javaival, bátorságával áldozott a nemzet közös oltárán. Ezt hirdetik azok az **emléktáblák** és **emlékművek**, melyek a településen találhatóak, s melyek az utókor önbecsülését, nemzeti keresztény értékrendjét és hitbéli patriotizmusát erősítik.

Hogyan is tudnánk híven összefoglalni Alsónémedi eltelt közel ezer esztendejének a történelmi **tanulságát** – mely egyben egész nemzetünk közös múltjának örök érvényű üzenetét is hordozza?!

A **székely himnusz** „népek harcának zajló tengerével” szemlélteti viharos történelmünk körülményeit. És miközben „fejünk az ár, jaj, százszor elborítja”, azért fohászodik, hogy: „ne hagyd elveszni **Erdélyt**, Istenünk”.

A tengeri út és vihar **metaforáját** a legszebben és a leghitelesebben minden bizonnyal **Pál apostol** Földközi-tengeri hajótörésének a történetéből bonthatjuk ki. **Itáliába** vezető hajótútkon olyan kilátástalan helyzetbe kerültek, hogy „továbbra minden reménységünk elvétellett életben maradásunk felől” – olvassuk **Károlyi** bibliájában Lukács evangélista beszámolóját. Ekkor azonban előáll a fogolyként **Rómába** hurcolt Pál, és ezekkel a szavakkal vigasztalja fogolytársait, a katonákat és a legénységet: „Mindazáltal mostanra nézve is in telek benneteket, hogy jó reménységben legyetek; mert egy lélek sem vész el közületek, hanem **csak a hajó**” – s ezt az Úrnak anygala közölte vele (ApCsel 27,20-23).

Városaink, falvaink, országunk pusztulása láttán sose feledjük: **nem vész el a nép**, aki Istenben bízik, „hanem csak a hajó”. A vihar elmúltával visszatér ősei, atyái földjére, és újjáépíti házait és lerombolt temploma „hajóját”. **Az örök újjáépítés** feladata és hivatása a miénk! „Ne félj Pál!” – mondja az Úrnak anygala. „És ímé az Isten ajándékba adta néked mindazokat, kik te veled hajóznak” (ApCsel 27,24).

Trianon tragédiájára, nemzetünk keresztre feszítésére is ekképpen kell gondolnunk!

Aligha feledhető Istennek az a csodája, amikor **1989–1990** fordulóján végre az istentelen/ateista román kommunista diktatúra egyik napról a másikra hatalmas robajjal összeomlott, és a szabad világtól elválasztó **berlini fallal** együtt a bennünket egymástól elválasztó **trianoni határfalak** is ledőltek. Világraszóló közös élményként éltük meg, hogy újból egymásra talált a nemzet. Trianon **„hajótöröttjeit”** megszabadította az Isten!

Azóta **Európa** és a **Kárpát-medence** egén ismét sötét felhők tornyosulnak. A **migráció** – ez újabb kori népvándorlás – alakjában újabb vihar közeledik felénk.

Mit mondott **Henri Boulad** atya, ez az egyiptomi jezsuita szerzetes, aki immár magyar állampolgárként Európa lelkiismeretét ébresztgeti? Ha nem parancsolunk megálljt a reánk szabadított idegen beözönlőknek, könnyen úgy járhatunk, miként az a hajó, mely teherbírását meghaladó számú tömeget vesz a fedélzetére, s végül valamennyi utasával együtt a tengerbe vész...

Alsónémedi és Kárpát-medencei magyarságunk azért idézi a múltat, hogy tanuljon belőle. **Erdélyi** magyarságunk is „megbűnhődte már (...) a múltat s jövődöt”, és a múlt tanulságaiból merítve a jövőre gondol. Tatárjárást és törökűdülést, vészeket és veszedelmeket, feudális és kommunista önkényt, világháborúkat és Trianont Isten kegyelméből vészeltünk át. Védtük magunkat, családjainkat, gyermekeinket és nemzetünket. Amennyire rajtunk áll, legyünk azon, hogy **házánk** és **Európa** nehogy újabb hajótörést szenvedjen! „Vagyunk, akik voltunk, és leszünk, akik vagyunk!” (Mikes Kelemen)

„Isten, áldd meg a magyart! (...) Nyújts feléje védő kart!”

Tőkés László

Alsónémedi, 2017. augusztus 13.

„MEG KELL TARTANI ÁLLAMALAPÍTÓNK ÖRÖKSÉGÉT”

2017-ben is a Szent Imre-plébániatemplom és a Szent Jobb-kápolna határolta térségen, az egy évtizede hagyományosnak mondható helyszínen tartották meg **Balatonalmádiban** az államalapítás és az új kenyér ünnepét. **Augusztus 20-a** Magyarország nemzeti ünnepe és hivatalos állami ünnepe az államalapítás és az alapító Szent István király emlékére, akit 1083-ban ezen a napon avattak szentté. A nap egyben a magyar katolikus egyház egyik, Magyarország fővédőszentjének tiszteletére tartott kiemelt ünnepe.

Balatonalmádi – amelynek része Vöröserény, Budatava és Káptalanfüred is – egy fejlődő, forgalmas üdülőváros, járási székhely Veszprém megyében, a Balaton északkeleti öble közelében, az Öreg-hegynek a „magyar tengerre” leereszkedő lejtőjén. A környék már a római időkben lakott volt, a magyar honfoglalás idején a fejedelmi törzs szállásterületéhez tartozott. Almádi első írásos említése 1082-ből, Vöröserényé 1109-ből származik.

A **Partium Keresztény Egyetem** szociológia szakos hallgatói idei nyári gyakorlatukat ebben a városban töltik ezekben a napokban, az önkormányzat nagyvonalú támogatásával, s ez adott alkalmat a helybélieknek arra, hogy az augusztus 20-i ünnepi beszéd megtartására **Tőkés László** egyetemalapító püspököt, európai parlamenti képviselőt, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökét kérjék fel.

Vasárnap reggel a **Szabó János** plébános celebrálta szentmisével vette kezdetét a nemzeti ünnepi rendezvény az Almádi központjában lévő, 1930-ban épült Szent Imre-templomban, amelynek különlegessége, hogy az erdélyi építészet hagyományait követi, s architektúrájában meghatározó a tájegységre jellemző vörös kőzet. A templom mellett áll a budai várból 1956-ban ide áthelyezett Szent Jobb-kápolna, az államalapító szent király jobbjának egy fragmentumával. 2008-ban Szent Imre herceg és édesanyja, Boldog Gizella ereklyéje is e kápolnában került elhelyezésre.

A mise utáni szabadtéri polgári ünnepeken **Keszei János** polgármester köszöntötte a meghívottakat és megjelenteket, majd átadta a szót a díszvendégnek. Tőkés László ünnepi beszédében hangsúlyozta: a magyarság megmaradásának feltétele, hogy megőrizzük **Szent István örökségét**. Államalapító királyunk megmentette a pusztulástól és egységbe kovácsolta a magyarságot, amelynek megmaradását és jövőjét a történelem színpadáról letűnt vándor népekkel ellentétben az európai kereszténység jelentette. Hozzátette, a török hódoltság alatt és a Habsburg-elyomás kezdetén az Erdélyi Fejedelemség vitte tovább Szent István örökségét és tartotta fenn a magyar államiságot, Trianon óta viszont „csonka Magyarországra” hárul az a felelősség, melyet a 2012-ben hatályba lépett alaptörvény ír elő a határon túliak irányába. „Trianoni országvesztésünkre lehet-e jobb és hatékonyabb válaszuk – most, a századik évfordulója közeledtén –, mint a Szent István-i ország maradék népének testvéri szolidaritása és cselekvő együttműködése?!” – tette fel a korántsem költői kérdést.

Történelmi utalásokkal, bibliai példázatokkal gazdagított beszédében Tőkés László arról is beszélt, hogy a **migrációs válság** és a vele együtt járó erőszak napjaiban az egyik fő kérdés: Szent István örökségét, államunkat, hitünket, kultúránkat meg akarjuk-e őrizni

és védelmezni, vagy pedig mi magyarok is belevegylünk a mindent elsőprő európai fősodorba. EP-képviselőnk megjegyezte: „Sokan és gyakran szokták idézni István királynak az idegenek befogadására vonatkozó intelmeit. Csupán azt felejtik el hozzátenni, hogy államalapító királyunk semmi esetre sem az ország kárára történő befogadás gyakorlatát pártolta.” Míg az államalapítás idején valóban a nyugat-európai orientáció bizonyult üdvösnek, manapság Közép-Európa **keresztény-nemzeti irányvonala** jelenti a kiutat a birodalmi Európa elhatalmasodó válságából. Felidéz-

Csoportkép a nyitragenerációval

te, hogy nemrég Tuszánfűrdőn **Orbán Viktor** miniszterelnök is azzal zárta beszédét: „...huszonhét éve itt, Közép-Európában abban hittünk, hogy Európa a jövőnk, most viszont azt érezzük, hogy mi vagyunk Európa jövője.”

A rendezvényen részt vettek Balatonalmádi szlovákiai és németországi testvértelepüléseinek, **Nyitra-gerencsérnek** és **Eggenfeldennek** a küldöttei, valamint a leendő testvértelepülés, **Tuszánfűrdő** képviselője, illetve a nagyváradi egyetemi hallgatók. Az ünnepségen közreműködtek a Pesti Zenész Színpad művészei, **Porzsolt Éva** és **Alagi János** énekesek. Legvégül pedig a „magyarok kenyérének” a megáldására és megszegésére került sor.

ÜNNEPI BESZÉD ÁLLAMALAPÍTÓ SZENT ISTVÁN NAPJÁN

Ünnepet köszönteni jöttem Hozzátok, Balatonalmádiba.

Ünnepet szentelni gyűltünk össze.

Távol áll tőlem, hogy ünneprontó legyek, de az ünnepi szentmise nyomán, államalapító **Szent István** királyunk jeles napján sem tudok szabadulni a legújabb, **spanyolországi** és **finnszági** borzalmas terrorcselekmények sokkoló hatásától, melyeket Istenünk nevével visszaélve Istent és embert nem ismerő gonosztevők követtek el. **Párizs, Berlin** és **London** sorát követve – hogy ezennel csak a legkirívóbb eseteket említsem – ezek az újabb és újabb véres események rendre **valóságos hadszíntérre** változtatják jobb sorsra érdemes kontinensünket.

Ebben, a sokasodó válságokkal küszködő, majdan az ún. barbár népek ostroma alatt összeroppanó **Római Birodalomra** emlékeztető, riasztó helyzetben **Pál apostol** Európába való átjövételének világtörténelmi jelentőségű bibliai esete jut eszembe, amikor is egy éjszaka egy macedón férfiú jelent meg látásban előtte, kérve őt és ezt mondva néki: „Jer által Macedóniába, és légy segítségül nekünk!” És abban a vérgőzös, a pogány istenek sokaságától megosztott, önmagával egyre inkább meghasonló korszakban és világban, a következő évszázadokban véresen, de mindazonáltal fényesen beigazolódott, hogy: „Ezek az emberek” – Pál és tanítványa, Silás – „a magasságos Istennek szolgái, akik néktek az idvességnek útját hirdetik” (ApCsel 16,9.17). Ezenképpen jött át és lépett **Európa** földjére Istennek apostola, és – anélkül, hogy az igencsak bonyolult részletekre kitérnénk – lett általa **Krisztus** és a kereszténység földrésznünk jövője és sorsa; ezzel vette kezdetét a **keresztény Európa**.

Nagyot ugorva az időben: apostoli királyunkat, Árpád-házi **Szent Istvánt** – a maga helyén és idejében – hasonló küldetésre választotta ki a magasságos Isten. Az egységes nemzetű összeszővetkező **Izrael** törzseinek nagy királyaihoz hasonlóan olyan Királyt állított a magyarai hét vagy tíz törzsek élére, aki a pusztaszeri vérszerződést Krisztus kereszttségével megpecsételve, a **keresztény magyar államot** Krisztus Urunk fősége alatt megalapította. Hogyha igaz az, hogy az újjászü-

lető Európának a keresztény hit és kultúra lett a közel két évezredre szóló jövője, akkor az is igaz, hogy – a történelem színpadáról letűnő, más vándor népekkel ellentétben – honfoglaló magyar népünknek a nyugati kereszténységgel együtt ugyanez az Európa jelenti a **megmaradást** és a **jövendőt**, melyhez István király istenes és bölcs vezetésével csatlakozott.

Íme, Pál apostol más népek mellett a végpusztulás veszélye által fenyegetett magyar nemzetünknek is „**segítségére lett**”, amikor Macedónián átkelve – képletesen szólva – a mi országunkba is eljutott, és az apostoli királyunk által alapított tíz egyházmegyében – köztük itt, a **veszprémi püspökség** megszentelt földjén is –, valamint a sokszor-tíz falvaink sok templomában is hirdette az evangéliumot.

Dicséret és **dicsőség** adassék gondviselő Istenünknek, aki „erős várunk és hajlékunk volt nemzedékről nemzedékre”, és az Ő szent Fiának, megváltó és szabadító Krisztusunknak, aki „az út, az igazság és az élet” lett egész magyarságunk számára! Hála legyen néki Szent István királyunkért, aki a korabeli Európa „hadszínterén” megmentett bennünket a pusztulástól, népünket egységbe kovácsolta, jövendőnk alapjául és ▶

keretétől szolgáló **magyar államunkat** megalapította, és megtartó hitünkkel együtt ezredéves örökségként reánk hagyta. Közel egyezer esztendőre visszanyúló **nemzeti ünnepünk** is az Ő ajándéka, melyet az ateista-kommunista rendszer bukása után méltán avatott legfőbb hivatalos állami ünnepünk az Országgyűlés.

A Partiumi Keresztény Egyetem szakmai gyakorlaton lévő hallgatóinak közösségében **Nagyváradról** jövünk, ahol ezen a napon és szinte ebben az órában ízben ünneplik Szent István Napját a – Romániához csatolt – város főterén. De Nagyváraddal együtt itt üdvözölhetjük sorainkban az erdélyi **Tusnádfürdő** és a felvidéki **Nyitra**gerencsér testvértelepülések küldötteit is – a hajdan volt Szent István-i Magyarország határok meghaladó közösségében. Európa egységében a németországi **Eggenfelden** küldöttségének is köztünk van a helye.

Mind együtt vagyunk, akik együvé tartozunk. Szent István és a keresztény Európa **történelmi öröksége** a mi összetartozásunk.

Hozom **Erdély, Partium és Biharország** testvéri köszöntését.

Irigylésre méltó **Veszprém** vármegye, hogy kis-Magyarország belsejében egységben maradt... Lélekben és öntudatban azonban a mesterséges határok által kettészakított **Biharország** túlsó fele is Veletek van, és hálaadással emlékezik első nagy királyunkra, aki Bihar vármegyét és a Nagyváradai Egyházmegyét megalapította! Erdély is hálával adózik Neki azért, hogy egykor a **Szent Korona** fennhatósága alá vonta.

Balatonalmádiban és **Vörösberényben** méltán érezzük itthon magunkat! A **Szent Imre-plébánia-templom** építészeti stílusa Erdélyt idézi, neve pedig István tragikusan holt fiának, Imre hercegnek a szellemét. A szomszédságában álló **Szent Jobb-kápolna** ereklyéi szintén az Árpád-házi „szent” családról tanúskodnak. A Szent Jobb önmagában is Szent István országának és mai ünnepünknek a szimbóluma.

A vörösberényi református **erődtemplom** egyszerre hirdeti az Árpád-kor hitbeli őseréjét, valamint az éppen az idén ötszáz éves **reformáció** „erős várának” sziklaszilárdságát.

Közös örökségünk összekapcsol bennünket.

A török hódoltság idején és a Habsburg-elynyomás kezdeti korszakában **erdélyi fejedelemségünk** vit-

te tovább Szent István örökségét és tartotta fenn a magyar államiságot. Azóta, **Trianon** miatt szerepváltás történt. Jelenleg csonka-Magyarország visel alkotmányos felelősséget értünk, és viseli szívén, hordozza hátán a határon túlra szakadt magyar nemzetrészek sorsát és terhét.

Trianoni országvesztésünkre lehet-e jobb és hatékonyabb válaszuk – most, a századik évfordulója közeledtén –, mint a Szent István-i ország maradék népének testvéri szolidaritása és cselekvő együttműködése?!

Köszönöm néktek, hogy hitben, szeretetben és reménységben a mai napon, ezen a szent ünnepen is együtt lehetünk!

Abból indultunk ki, hogy a Római Birodalom válságos helyzetében, majd – közel ezer évre rá – a honfoglaló és az önálló államba szerveződő magyarság életében minő fontos szerepet játszott krisztusi hitünk, a **kereszténység**.

Mutatis mutandis – megváltoztatva a megváltoztatókat – jelenkorunkban is igen nagy szükség volna arra, hogy **Pál apostol** újból átkeljen Európába, és a romboló balliberális, kozmopolita és globalista tévnapok helyett tisztán és elegyítetlenül **hirdesse az evangéliumot**. Brüsszel felemás törvényei helyett: Isten és a szeretet törvényét.

Emlékezzünk vissza, hogy a megosztott Európa hidegháborús és a hagyományos kommunista ateizmus isten- és embertelen viszonyai között milyen revelációt jelentett **II. János Pál** pápa korszakos missziója. Ugyanakkor **XVI. Benedek** pápát is idézzük meg, aki Európa újraevangelizációjának programját hirdette meg.

Az egyre súlyosbodó **migrációs válság** és a vele együtt járó **gyilkos erőszak** terjedésének körülményei között joggal tevődik fel a kérdés: Európa Európa akar-e maradni? Magyarország meg akar-e maradni magyar országnak?! Nemzeti ünnepünk összefüggésében a kérdést ekképpen fogalmazhatjuk meg: Szent István örökségét – államunkat, hitünket, kultúránkat, magyarságunkat, értékeinket és érdekeinket – meg akarjuk-e őrizni, védelmezni, vagy engedve szinte ellenállhatatlan erejének, mi is beleomlunk a „**mainstreamnek**” vezetett nemzetközi fősodorba?!

Sokan és gyakran szokták idézni István királynak **az idegenek befogadására** vonatkozó intelmeit. Csupán azt felejtik el hozzátenni, hogy államalapító királyunk semmi esetre sem az ország kárára történő befogadás gyakorlatát pártolta.

Jól mondja **Henri Boulad** egyiptomi jezsuita atya: „A vendégszeretnek és a befogadásnak is megvannak a maga határai... Nem szabad az evangélium nevében veszélyeztetni a saját nemzetünket. Meg kell védenünk a családjunkat, a kultúránkat, az identitásunkat, és csak azután nyithatjuk ki az ajtót.”

Hasonló értelemben fogalmaz **Márfi Gyula** veszprémi érsek: „Attól, hogy szeretjük a farkasokat, hiszen ők is Isten teremtményei, még nem engedjük be őket a bányások közé.”

Tusnádfürdőn, idén júliusban **Orbán Viktor** miniszterelnök azzal zárta beszédét: eddig azt hittük, hogy Európa a jövőnk – most viszont arra kell rájöttünk, hogy „mi vagyunk Európa jövője”.

➤ Az államalapítás korában valóban Európa volt a jövőnk – s ezt István király tisztán látta. Azóta azonban fordult a helyzet, és ténylegesen úgy néz ki, hogy a megbukott kommunizmus romjain feleszmélő **Közép-Európa** keresztény-nemzeti irányvonala jelentheti az egyedüli kiutat a birodalmi Európa elhatalmasodó válságából.

A szántsándékkal reánk szabadított muszlim betolakodókkal szemben Pál apostol és Krisztus király előtt kell kitárnunk Európa kapuit. Olyanképpen, aho-

gyan ezt az Európai Unió alapító atyái is elképzelték...

Elhhez nyújtson nekünk erőt és erre táplálja hitünket a több mint 500 tonna nemes búzából elkészülő **magyarok kenyere**, melyet Krisztus Urunk kezéből hálaadással veszünk át nemzeti ünnepünkön: „Vegyétek, egyétek! (...) ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” (1Kor 11,24)

Tőkés László

Balatonalmádi, 2017. augusztus 20.

„MAGYAR KENYERET” AZ ÚRASZTALÁRA

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács nagyváradi irodájában augusztus 26-án kerítették sort a **Magyarok Kenyere programsorozat** részeként azoknak a kenyereknek a kiosztására, amelyeket a másnapi, vasárnapi úrvacsoraosztásnál használnak majd fel a különböző bihari egyházközségekben.

Idén augusztus 20-án első alkalommal került sor Nagyváradon Szent István-napi ünnepségre, ennek részeként a város főterén, a Szent László téren a történelmi egyházak képviselői megáldották, illetve megszentelték a Magyarok Kenyere program során összegyűlt búzából készült kenyereket, majd megszegették és szét is osztották az ünneplők között.

Kárpát-medencei magyarságunk közösségében: „Mert hiszen egy Lélek által mi mindnyájan egy testté kereszteltettünk meg, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. (...) Így azonban sok tag van ugyan, de egy test.”

Köszöntőbeszédében kitért arra is, hogy milyen fontos **szimbólum** a kenyér a magyar kultúrában, illetve a magyar református egyházban. Elmondta, hogy a Magyarok Kenyere igazi Kárpát-medencei összefogással készült, hiszen a búza ünnepi összeöntése a Veszprém megyei Nemesahyban történt, a kenyérhez szükséges só a székelyföldi Parajdról érkezett, a kovász a

Baranya-háromszögből, Karancsról, a víz pedig Kárpátaljáról. Az augusztus 20-i ünnepi kenyeret a Somogy megyei Nagybajomban sütötték, és Esztergomban szentelte meg **Erdő Péter** bíboros, Magyarország prímása.

Tőkés László elmondta, a kenyér abban az értelemben is áldott, hogy mi, keresztények felebaráti szeretettel azt is kenyérrel kínáljuk, aki követ dob ránk. Ezért különösen nagyra értékeli az Erdélyi Magyar Néppárt két bihari vezetőjének, **Zatykó Gyulának** és **Csomortányi Istvánnak** a cselekedetét, akik augusztus 20-án kenyeret vittek ajándékba a nagyváradi Rhédey kertben külön ünneplőknek. Az RMDSZ-esek nyilvánvaló irigységből, az egypártrendszerükből fakadó önteltségből szervezték meg az ottani ellenünnepséget, de lám, a kenyér egyetemes üzenetével kereste fel őket a Néppárt.

Az Érmelléki Gazdák Egyesülete (ÉGE) nevében **Ványi Attila** köszöntötte az EMNT-székházban megjelenteket, elmondva, hogy az egyesület már a kezdetektől megszervezte Biharban a gabonagyűjtést, és a továbbiakban is nagy örömmel teszik ezt. A megyében négy szervezet – az ÉGE, a Belényesvidéki Gazdák Egyesülete, a Hegyközi Gazdák Egyesülete és a Dél-Bihari Gazdák Egyesülete – kapcsolódott be az anyaországban immár hetedik alkalommal megrendezett Magyarok Kenyere-akcióba.

A rövid ünnepség után Tőkés László EP-képviselő átadta a **Nagyszalontán** megsütött kenyereket a mintegy harminc település, illetve egyházközség jelen lévő képviselőinek, küldötteinek.

Augusztus 26-án délelőtt az EMNT irodájában **Nagy József Barna** irodavezető köszöntötte a megjelenteket, néhány mondatban bemutatva a Magyarok Kenyere programot. Mint elmondta, az erdélyi búzagyűjtési akciót az **Erdélyi Magyar Gazdák Egyesületeinek Szövetsége** kezdeményezte, ez kérte fel **Tőkés László** európai parlamenti képviselőt, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökét arra, hogy ünnepi kenyeret közzé adja át az úrvacsorai kenyereket az egyes gyülekezetek képviselőinek.

A püspök a korinthusiaknak írott első páli levél 12. részéből idézve mutatott rá a keresztényi együvé tartozás szentírásbeli alapvetésére népeink, egyházaink,

SZEPTEMBERI ESEMÉNYNAPTÁR

2017. szeptember 2. • Kötcse, Somogy m.
16. polgári piknik

A Fidesz–KDNP és a magyar polgári oldal hagyományosnak mondható politikai szezonnyitó eseményén, amelyen részt vett Tőkés László EP-képviselő is, két főbb témában tartottak előadásokat: a demográfiai állapot és azon belül a családpolitika, valamint a keresztény üldözöttek megsegítése.

Szeptember 4–7. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Szeptember 7. • Budapest, EP-iroda
Képviselői fogadónap

Szeptember 11–14. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

Szeptember 15. • Nagyvárada, PKE díszterme
Erdélyi 56-osok találkozója

A Szabadságra Vágyó Ifjak Szövetségéről szóló filmek bemutatója

Az évente megtartott baráti összejövetelnek idén a Partiumi Keresztény Egyetemen adtak otthont. A koncepciók perében elítélt egykori politikai foglyok közül azok, akik túléltek a nehéz időköt, a visszaemlékezések és a számbavétel után megtekintettek három dokumentumfilmet. *(Lásd a vonatkozó beszámolót lapunkban.)*

Szeptember 17. • Kisvárda, református templom
A Tőkés László Alapítvány díjának átadási ünnepélye
A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei városban 1989-ben alakult **Tőkés László Alapítvány** immár 23. alkalommal nyújtotta át a kuratórium által megítélt díjat. Az elismerést idén **Szabó Dénes** karnagy vehette át. A nyilvános, rendkívüli kuratóriumi ülés keretében megtartott ünnepélyes díjátadást istentisztelet előzte meg, amelynek igehirdetője maga az alapítvány névadója volt. *(Részletek az eseményről kiadványunkban olvashatók.)*

Szeptember 22–23. • Nagyvárada, PKE

A Kárpát-medencei Magyar Autonómiatanács ülése Autonómiakonferencia

A **KMAT** ülését egy két napon át tartó, négy panelben lezajlott autonómiakonferencia követte, amelynek a **Hogyan lesz autonómia? Hol az ördöglakat kulcsa?** címet adták a szervezők. A Partiumi Keresztény Egyetemen megtartott két rendezvényről szóló közlemény, valamint a **KMAT** által kiadott záró- és tiltakozó nyilatkozatok jelen lapszámunk elején olvashatók.

Szeptember 25–28. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Szeptember 28. • Budapest, EP-iroda
Képviselői fogadónap

Szeptember 29. • Solyomkővár, egyházi táborhely
A Partiumi Keresztény Egyetem gólyatáborának meglátogatása

Mint minden évben, az egyetemalapító **Tőkés László**, a Pro Universitate Partium Alapítvány elnöke idén is felkereste a PKE elsőéves hallgatóinak közösségformáló-erősítő táborozását, **Tolnay István** PUPA-alelnök és **Máthé Edit**, az egyetem jogtanácsosa társaságában.

Szeptember 30. • Kolozsvár

Jubileumi reformációi ünnepség a négy erdélyi magyar protestáns püspökség szervezésében

A reformáció 500. évfordulójához kapcsolódó jubileumi év legnagyobb erdélyi rendezvénye, amelyen a Kárpát-medence valamennyi református püspöke és **Orbán Viktor** magyar miniszterelnök is részt vett, a Farkas utcai templomban vette kezdetét, ahová több mint ötszáz református, evangélikus és unitárius lelképásztor palástban vonult be, s ahol ugyanennyi gondnok és presbiter is jelen volt. Az ünnepi istentiszteletet követően lelkésztaírsaival együtt **Tőkés László** is palástban vonult a Protestáns Teológiai Intézet udvarára, ahol ünnepi beszédek hangzottak el. Ugyanitt leplezték Szász Domokos 19. századi erdélyi református püspök szobrát. A frissen felújított épületben megnyitották az Erdélyi Református Múzeumot, az egyházkerületi levéltárat, valamint a Berde művésztestvéreknek szentelt kiállítást.

NYILATKOZAT

A MAROSVÁSÁRHELYI RÓMAI KATOLIKUS GIMNÁZIUM ÜGYÉBEN

Huszonnyolc esztendővel a Ceaușescu-diktatúra bukása és tíz évvel Romániának az Európai Unióba való felvétele után jogos felháborodással állapíthatjuk meg, hogy erdélyi magyar közösségünk sem **Bukarestre**, sem **Brüsszelle** nem számíthat. Unió tagállamunk és maga az Európai Unió is semmibe veszi saját demokratikus alapelveit és törvényeit, és – közvetlenül vagy közvetve – cinikus módon egyaránt **diszkriminálja** magyarságunkat.

Magyar vonatkozásban **Romániában** a rendszer nem, hanem csak a módszerek változtak. A marosvásárhelyi római katolikus iskola botrányos esete, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Református Kollégium kálváriájával és a Zilahi Református Kollégium jogfosztásával egyetemben, a magyar nyelvű felekezeti oktatással és a magyar történelmi egyházainkkal szembeni kisebbségellenes román tilalmi politika folytatását példázza.

Memento 1990! Közel három évtized után, az egykori könyves-gyertyás tüntetéshez hasonlóan, **Marosvásárhely** hívő népe újból arra kényszerül, hogy az utcára vonulva keresse igazát – a megszűnés küszöbére taszított római katolikus iskolája ügyében.

Ennél is szomorúbb azonban az a körülmény, hogy nemcsak idehaza, hanem az **Európai Uniótól** sem számíthatunk jobbra. Nemrég ún. írásbeli választ igénylő kérdéssel fordultunk az Európai Bizottsághoz, felemelve szavunkat nemcsak az iskola, hanem – vele együtt – a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, valamint a kétnyelvű feliratok és a nemzeti szimbólumok, a nyelvi és az oktatási jogok, továbbá az elkobzott közösségi tulajdonok visszaszolgáltatása ügyében – mindhiába. **Věra Jourová**, az EB illetékes biztosa a Lisszaboni Szerződés és az Európai Unió Alapjogi Chartájának vonatkozó cikkelyeivel megspékelt válaszában – ismételten – azzal utasította el folyamodványunkat, hogy „a bizottság alapvetően nem rendelkezik hatáskörrel a kisebbség tekintetében”, továbbá azzal hártotta el magáról a felelősséget, hogy: „a tagállamok feladata, hogy biztosítsák alkotmányos rendjük és a nemzetközi jog alapján

vállalt kötelezettségeik betartását, és a rendelkezésükre álló valamennyi jogi eszközt felhasználva garantálják a területükön élő nemzeti kisebbségek alapvető jogainak a tiszteletben tartását”. Minő képmutatás!

Ezen lelketlen és alapjában véve erkölcstelen szavak hallatán most már csak az a kérdés, hogy mit szólnak mindehhez marosvásárhelyi – és erdélyi – diákjaink, valamint az ő többszörösen becsapott szülei, iskoláink megalázott tanárai, városaink és falvaink magyar polgárai és egyházaink hitükhöz és jogaikhoz ragaszkodó hívei.

Erre a kérdésre erdélyi magyar közösségünk és történelmi egyházaink határozott **válaszát** hivatott megadni a Maros megyei kormánybiztosi hivatal elé meghirdetett mai tüntetés.

Ez is éppen úgy „**az igazság napja**”, mint volt a néhány évvel ezelőtti, sepsiszentgyörgyi felsereglésünk. A Székely Mikóra továbbra is igényt tartunk!

A centenáriumba készülő Románia magyar polgáraitól nem tagadhatja meg demokratikus jogaik követelésének teljesítését!

Brüsszel, 2017. szeptember 6.

Tőkés László
EP-képviselő

TŐKÉS LÁSZLÓ KÉPVISELŐ KÉRDÉSE A BIZOTTSÁGHOZ

Tárgy: Mit kíván tenni a Bizottság az erdélyi magyarokat érő folyamatos diszkrimináció ellen?

Az erdélyi magyarokat, egyéni és kollektív minőségükben is több évtizede folyamatos diszkrimináció éri. Az Európai Unióhoz való csatlakozás jó esélyt jelentett arra, hogy ez a hátrányos megkülönböztetés megszűnjön. Az Európai Bizottság által készített jelentésekben foglalt menetrendet és vállalásokat azonban Románia sajnos nem tartotta be. De nemcsak a nemzetközi vállalásokat, hanem több esetben a saját törvényeit sem

tartja be, példának okáért a tanügyi törvényt a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem esetében, az önkormányzati törvényt Kolozsváron, a kétnyelvű feliratokra vonatkozóan vagy a magyar katolikus iskola ügyében, Marosvásárhelyen.

Megállapítható, hogy a nyelvi jogok, a nemzeti szimbólumhasználat, az elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatása, az oktatási jogok terén az erdélyi magyarokat fokozott mértékben és folyamatosan hátrányos megkülönböztetés sújtja. Kérdésemhez mellékelem a Transylvanian Monitor legutóbbi számát, amely a 2014–2016

► közötti időszakban tapasztalt magyarelles eseteket és megnyilatkozásokat mutatja be.

Kérdés: Mit kíván tenni a Bizottság, hogy ennek a gyakorlatnak véget vessen? Kíván-e tenni valamit a Bizottság annak érdekében, hogy Románia az Unió tagállamaként tiszteletben tartsa a csatlakozáshoz szükséges koppenhágai kritériumokat és a Bizottság által még 2006–2007-ben kitűzött elvárásokat?

VĚRA JOUROVÁ BIZTOS VÁLASZA A BIZOTTSÁG NEVÉBEN

A megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelem kiemelt prioritást jelent a Bizottság számára. Románia 2007 óta uniós tagállam. Tagállamként végre kell hajtania az uniós jogot, amely – az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikkének megfelelően – kifejezetten tiltja a nemzeti kisebbséghez tartozás alapján történő mindenfajta megkülönböztetést. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 18. cikke tiltja az állampolgárság alapján történő megkülönböztetést, a Szerződés 19. cikke pedig uniós hatáskörbe utalja a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés leküzdésére irányuló, megfelelő intézkedések megtételét. A hatályos uniós jogszabályok tiltják az említett okokból történő megkülönböztetést, e tilalom azonban nem általános jellegű, hanem csak bizonyos kulcsterületekre, például a foglalkoztatásra terjed ki.

A Bizottság alapvetően nem rendelkezik hatáskörrel a kisebbségek tekintetében, különösen a kisebbségek

jogállásának, önrendelkezésének és autonómiájának elismerésével, illetve a regionális és kisebbségi nyelvek használatát szabályozó rendszerrel kapcsolatos ügyekben. Ilyen esetekben a tagállamok megtartják a kisebbségekkel kapcsolatos általános döntéshozatali hatáskörüket, ugyanis az Alapjogi Charta 51. cikkének (1) bekezdése szerint a Charta rendelkezései kizárólag az uniós jog végrehajtása során vonatkoznak a tagállamokra. Tehát a tagállamok feladata, hogy biztosítsák alkotmányos rendjük és a nemzetközi jog alapján vállalt kötelezettségeik betartását, és a rendelkezésükre álló valamennyi jogi eszközt felhasználva garantálják a területükön élő nemzeti kisebbségek alapvető jogainak tiszteletben tartását.

AZ UNIÓBELI ROMÁNIA ÉS AZ UNIÓBA IGYEKVŐ UKRAJNA EGYÜTT HALAD A KISEBBSÉGI JOGOK KORLÁTOZÁSÁBAN

Megdöbbenéssel vehettünk tudomást arról, hogy Magyarország sokrétű unióbéli támogatását az Európától egyre inkább leszakadó **Ukrajna** azzal „hálálta meg”, hogy az oktatási törvény restriktív és diszkriminatív jellegű módosítása által gyakorlatilag felszámolni készül a lakossága mintegy 20%-át kitevő kisebbségek anyanyelvű oktatását, ezen belül is a kárpátaljai magyar, román és bolgár iskolahálózatot. Találón állapítja meg **Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke, hogy ezáltal mintha „a legsötétebb **sztálini idők**” tértek volna vissza a posztsovjét Ukrajnában.

Nem kevésbé meglepő, hogy közel hetven évvel az egyházi iskolák államosítása, illetve a felekezeti oktatás beszüntetése után **Romániában** egy egyházi iskolát, a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnáziumot akarják felszámolni. Méltán kínálkozik a párhuzam: a sztálini korszakot idéző ukrajnai viszonyokhoz hasonlóan Erdélyben a nacionálkommunista **Ceausescu-diktatúra** rossz szelleme kísért.

Ezekről a múltbeli és utódállami összefüggésekről szólt tegnapi európai parlamenti felszólalásában **Tőkés László**, amikor is az európai törvényhozás hathatós közbenjárását kérte az ukrajnai nyelvi jogok biztosítása és a marosvásárhelyi iskola helyzetének rendezése érdekében. A botrányos jogsérelmi esetek bemutatása rendjén arra is kitért, hogy a saját alkotmányával és nemzetközi vállalásaival ellentétes ukrajnai törvénymódosítás ellen mind a magyar, mind a román kormány élesen tiltakozott. A helyzet pikantériája az, hogy miközben Románia az ukrajnai románok kisebbségi jogainak a védelmére kél, ezzel szemben saját magyar kisebbségi közösségének az alapvető jogait lábba tiporja. Amint maga **Liviu Dragnea**, a kormányzó Szociáldemokrata Párt elnöke is rámutatott: Románia nem alkalmazhat **kettős mércét** az etnikai kisebbségekkel kapcsolatban, ►

és Magyarország reagálásától függetlenül megoldást kell találnia a marosvásárhelyi iskolaügyre.

Ide tartozik az a hír, mely szerint a Román Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) közvetlenül a múlt heti marosvásárhelyi tüntetés előtti napon a **parlamentari együttműködés** folytatásában, illetve jobbításában állapodott meg. Önkéntelenül is felvetődik a kérdés: a marosvásárhelyi katolikus iskola önálló jogállásának a megszüntetése jelentené „az együttműködés jobbítá-

sát”? Európai parlamenti képviselők a jelen körülmények között teljességgel hiteltelennek tartja a további együttműködésre vonatkozó fogadkozást. Megítélése szerint az **RMDSZ** eddigi megalkuvó és elhibázott politikájának oroszlánrésze van abban, hogy a marosvásárhelyi – és az általános – tanügyi helyzet mostani sorsára jutott.

Csak remélni lehet, hogy az ukrainai és a romániai iskolaügyek nemzetközi szintre emelésével sikerül orvosolni az elszenvedett súlyos jogsértéseket.

F E L S Z Ó L A L Á S

AZ UKRAJNAI ÉS A ROMÁNIAI KISEBBSÉGI OKTATÁS TÁRGYÁBAN

Két magyar vonatkozású botrányos jogsérelmi esetre kívánom felhívni a Tisztelt Ház figyelmét.

A legsötétebb sztálini időkre emlékeztet az **ukrainai oktatási törvény** nemrégben megszavazott módosítása, mely megfosztaná a kisebbségeket – köztük a magyarokat és a románokat – az anyanyelvükön való tanulás alapvető jogától. Ez ellen mind a magyar, mind a román kormány élesen tiltakozik.

A **marosvásárhelyi** magyar nyelvű **római katolikus gimnázium** jogellenes és diszkriminatív megszüntetése a nacionálkommunista Ceausescu-diktatúra asszimilációs politikájának a szellemét és módszereit idézi. Románia nem alkalmazhat kettős mércét a hazai, valamint az ukrainai kisebbségi oktatás viszonylatában!

Kérem a Parlamentet és az Elnök urat, hogy járjon közben az ukrainai nyelvi jogok biztosítása és a romániai iskola helyzetének rendezése érdekében.

Strasbourg, 2017. szeptember 11.

Tőkés László
EP-képviselő

TALÁLKOZÓ 56-OSOKKAL NAGYVÁRADON

Szeptember 15-én Nagyváradon találkozott az erdélyi 56-os elítéltek egy csoportja. A baráti összejövetelt évente megtartják azok a koncepciók pereiben elítélt egykori politikai foglyok, akik vagy ugyanabban a perben lettek elmarasztalva, vagy azonos munkatáborban, netán épp ugyanazon cellában raboskodtak. A ma már kivétel nélkül hetven év fölötti egykori elítéltek és családtagjaik a Partiumi Keresztény Egyetem dísztermében gyülekeztek péntek délután.

A megjelenteket **Nagy József Barna**, a Magyar Polgári Egyesület elnöke, a rendezvény moderátora köszöntötte. Mint kiemelte, az 1956-os magyarországi és erdélyi eseményekről, a koncepciók perekről egyre többet tudunk, köszönhetően annak is, hogy az elmúlt esztendő a forradalom és szabadságharc emlékéve volt. Nagyváradon a **Szabadságra Vágyó Ifjak Szervezete** volt a legjelentősebb olyan kommunistaellenes kezdeményezés, amely a magyarországi forradalom hatására bontogatta szárnyait. A román politikai rendőrség részen állt, a megtorlás nem maradt el. Ma már tudjuk, hogy az egykori politikai elítéltek bátorságukkal, az igazságba vetett hitükkel örök példát mutattak arról, hogy a legnagyobb elnyomásban is miként lehet embernek maradni.

Tőkés László európai parlamenti képviselő a rendezvény házigazdájaként, az egyetem alapító elnökeként köszöntötte a megjelenteket. Mint elmondta, a kommunista módszerek és forgatókönyvek nemcsak az 1956-os megtorlásokban mutatkoztak meg, de végigkísérik a rendszerváltás előtti éveket, és az azutániakban is ott kísértenek. Az 1987-es brassói kommunistaellenes lázongás megtorlása, vagy éppen a marosvásárhelyi magyarellenés pogrom és a bukaresti bányászjárások mind a kommunizmus sötét, vagyis igazi arcát mutat- ➤

▶ ták meg. „Ez az elnyomó, agresszív gépezet koholta ki azokat a koncepciós pereket is, amelyekben az itt ülő politikai elítélteket súlyos börtönökre kárhoztatta a magyarság megfélemlítésének nyilvánvaló szándékával” – mondta a püspök, kifejtve: szabadságvágyukért súlyosan megbűnhődtek az akkori fiatalok, de éppen az ő példájuk mutatja, hogy ez a szabadságvágy sokkal erősebb volt, mint a kommunista hatalom rémuralma. A mai fiataloknak ezt a szabadságvágyat kell követniük, mindig tudniuk kell, hogy hová álljanak, mert az igazság mindig följebb való a hamisságnál.

EP-képviselőnk végül elmondta, hogy a múlt pusztán megismerésén túl ma már az igazság kiderítése a legfontosabb, aminek igazságtétellel kell párosulnia. A feltárásban segítenek az egykori politikai elítéltek visszaemlékezései, amelyeket Mohi Sándor és Nagy Ernő is feldolgoztak dokumentumfilmjeikben.

A rendezvényen **Mohi Sándor** filmrendező szólt röviden arról a három filmről, amelyeket a jelenlévők megtekinthettek. Az első dokumentumfilm a SZVISZ-t mutatta be annak egyik vezetője, **Domokos Miklós** szemszögéből. A második az egykori ifjúsági szervezet tagjainak visszaemlékezésén keresztül mutatta be a történeteket. A megrázó képsorok, visszaemlékezések után egy rövidfilmet vetítettek le, amely a tavaly őszt megtagadt sepsiszentgyörgyi konferencián készült.

Az esemény záróakkordjaként az **1956-os Magyarok Világszövetsége** adott át emlékérmeket és -lapokat az egykori politikai elítélteknek. A meghitt, baráti összejövétel a Himnusz és a Székely Himnusz elénekelésével zárult.

ÁTADTÁK AZ IDEI TÖKÉS-DÍJAT KISVÁRDÁN

A **Tőkés László Alapítvány** immár 23. alkalommal nyújtotta át a kuratórium által megítélt díjat a kisvárdai református templomban, szeptember 17-én. Az elismerést idén a 70. életévébe érkezett **Szabó Dénes** karnagy vehette át.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kisvárdán 1989 őszén létrehozott alapítvány – amelyet a kommunista diktatúrával szembeszálló temesvári református lelki-

pásztorról neveztek el a Tőkés Lászlóval, családjával, közösségével, az egész erdélyi magyarsággal szolidaritást vállaló alapítók – azokat a kiemelkedő személyiségeket díjazta az évek során, akik a magyarság javát életművükkel, tudományos, művészeti, politikai, vallási, humanitárius tevékenységükkel jelentős mértékben szolgálták.

A Györfi Sándor Munkácsy-díjas érdemes szobrászművész által készített emléklapettet és az elismeréssel járó ötszázezer forintot vasárnap délután adták át a kisvárdai református templomban tartott alkalmi istentisztelet keretében a makói születésű nyíregyházi zenetanárnak, a Nemzet Művészeinek, Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zenepedagógusnak, kórusvezetőnek, egyetemi oktatónak, a **Cantemus** énekkarok alapítójának, „a magyar nemzet érdekében és a zenekultúra terjesztésében végzett kiemelkedő munkájáért”.

Az ige hirdető ezen a kivételes alkalmon maga az alapítvány és a díj névadója, **Tőkés László**, a Királyhágómelléki Református Egyház korábbi püspöke, európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke volt. Történelmi ívű prédikációjában felidézte a kereszténység sok évszázados küzdelmeit éppúgy, mint a magyarság legsúlyosabb megpróbáltatásait. Ezekre megannyi idej jeles vagy tragikus évforduló bőven emlékeztethet minket. Kiemelten is méltatta ▶

- ▶ az ötszáz éves reformáció jótéteményeit, ugyanakkor számba vette azon külső és belső ellenségeket és veszedelmeket, amelyekkel szemben mind a hit bizonyosságával, mind a nemzet és az ország következetes kiállásával védekezni és harcolni szükséges. Igehirdetésében kitért arra is, hogy az isteni gondviselés és kegyelem mellett ostromlott állapotunkban mire számíthatunk, nyomorúságainkban mire építhetünk.

Az időszerűség jegyében a püspök a zenei nevelés fontosságát hangoztatta, amikor is a kitüntetett Szabó Dénes oktatói, karvezetői életművét méltatta, a kodályi „zenei belmisszió” mértéke alatt. „Cantemus! Énekeljünk!” – biztatott nemes egyszerűséggel, mert a daltalan némaság a halál jegye és jellemzője. Egyik erdélyi püspökelődjét idézve emlékeztetett: ahol elnémul az ének, ott közel kerülünk ahhoz, hogy a harangok is elnémuljanak. A zenei nevelést olyan nemzeti misszióknak nevezte, amelynek Szabó Dénes – számos nyíregyházi, debreceni és másutt élő kollégájával egyetemben – olyan „kiváló munkása”, akit a Kodály Zoltánt köszöntő Illyés Gyula soraival érdemes méltatni és éltetni: „Karmester, nemcsak ezt a kart vezényled, jól tudod, / hanem egy népet, a magyart...”

A templomban megjelenteket – köztük a település és a régió számos közeleti személyiségét, vezetőjét – **Százvai László** helybéli református lelkész köszöntötte. A Tőkés László Alapítvány kuratóriuma döntésének ismertetése után a díjazott laudációját **Berkesi Sándor** karnagy, zeneművész, főiskolai docens, a magyar református egyházzene meghatározó képviselője, a Debreceni Kántus nyugállományú karnagya tartotta. Egyebek mellett kitért arra, hogy Szabó Dénes és énekkarai számtalan hazai és nemzetközi versenyen vettek rész kiemelkedő eredményességgel, de a versenyeken kívül is sok országban felléptek és öregbítették a magyar kóruskultúra hírnevét. A díjazott rendszeresen tart itthon és külföldön bemutató kóruspróbákat, előadásokat zenei nevelési konferenciákon, szakmai tanácskozásokon. Gyakran felkérlik karvezetői kurzusok tartására. Több nemzetközi kórusversenynek volt zsűritagja.

A díjat **Lengyel Szabolcs**, az alapítvány kuratóriumának elnöke nyújtotta át Szabó Dénesnek, aki az általa alapított és vezetett nyíregyházi Cantemus kórus tagjaival együtt egy varázslatos produkcióival köszönte meg az elismerést.

Az eseményen két régebbi Tőkés-díjas is részt vett: **Vári Fabián László** költő Kárpátaljáról és **Tófalvi Zoltán** történész-publicista Marosvásárhelyről.

Az ünnepségen **Baracsi Endre**, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke is köszöntötte a kitüntetettet, míg **Harakály Dóra**, a Kiszárdai Református Gimnázium tanulója szavallattal szolgált. **Kótics Ferenc** kiszárdai grafikus a reformáció évfordulójára készített grafikáival ajándékozta meg Tőkés Lászlót, Százvai Lászlót és Berkesi Sándort. Szabó Dénes a róla készült arcképet kapta a képzőművésztől.

▶ Fotók: Szabó Sándor

AZ EURÓPAI NÉPPÁRT EP-FRAKCIÓJA FOGLALKOZOTT AZ UKRÁN OKTATÁSI TÖRVÉNY ÉS A MIGRÁCIÓ KÉRDÉSÉVEL

Az Európai Parlament október végi munkahetén az Európai Néppárt (EPP) frakciója, valamint külügyi munkacsoportja egyaránt foglalkozott az újan elfogadott ukrán oktatási törvénnyel, valamint a migráció kérdésével.

Az EPP külügyi munkacsoportjának keddi ülésén **Cristian Preda** külügyi bizottsági koordinátor és **Tőkés László** EP-képviselő, a parlament Külügyi Bizottságának (AFET) tagja a javaslattal éltek, hogy a néppárti frakció támogassa a Petro Porosenko ukrán államelnök által immár – sajnálatos módon – aláírt új **oktatási törvénynek** az EP jövő heti plenárisán való napirendre tűzését, tekintettel annak a nemzeti kisebbségekre – köztük a románokra és a magyarokra – nézve hátrányosan megkülönböztető voltára.

A vita rendjén két egymással ellentétes álláspont alakult ki. Tőkés László úgy ítélte meg, hogy az új jogszabály a kisebbségi anyanyelvi és oktatási jogok drasztikus korlátozása által a legsötétebb **sztalini idők**re emlékeztet. **Ukrajna** a legjobb barátait, uniós integrációjának őszinte támogatóit – köztük **Magyarországot** és **Romániát** – sérti meg azért, hogy a magyar, román, bolgár, lengyel, szlovák kisebbségi oktatást szinte teljesen fel akarja számolni – mondta képviselőnk, rámutatva arra, hogy az Unió a

múltban is gyakran késlekedett a mostanihoz hasonló, sürgető ügyek melletti kiállásban.

Bocskor Andrea kárpátaljai Fidesz-képviselő ugyancsak az ügy napirendre tűzése mellett érvelt, sürgetve egyben az egységes európai normák alkalmazását, másfelől pedig az ukrán törvény normakontrollját a Velencei Bizottságban.

Elmar Brok, az AFET előző elnöke nagyfokú megértést tanított az őshonos kárpátaljai kisebbségek ügye iránt, sőt a kisebbségi oroszokkal szembeni ukrán elenségeskedést is „kontraproduktívnek” ítélte, hiszen az egészében is akadályozza az ukrán válság rendezését. Felszólalásában arra is kitért, hogy „román és magyar barátaink ezek után el fogják veszíteni a kedvüket arra, hogy Ukrainát támogassák”.

Michael Gahler német és **José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra** spanyol képviselők – másokkal együtt a kivárás mellett érveltek. Végül is az engedékenység, az értetlenség és az óvatosság kerekedett felül a vitában. Cristian Preda román képviselő is hiába szólalt fel a létükben veszélyeztetett nemzeti közösségek jogfosztása ellen, **Sandra Kalniete** ülésvetető az ügy elnapolását konstatálta, előirányozva ezzel együtt legalább azt, hogy az EPP közvetlen úton, a háttérdiplomácia eszközeivel próbáljon eredményt elérni az ukrán félén.

Másnap a néppárti képviselőcsoport rendes ülésén vetődött fel újból az ukrán kérdés. Minekutána **Manfred Weber** frakcióelnök az Unió országainak időszerű

kérdéseiről tartott általános politikai beszámolót, a vita rendjén Tőkés László ismét szóvá tette az ukrán oktatási törvény égető problémáját. Visszautalva az előző napi vitára, erdélyi képviselőnk az Európai Néppárt, a frakció és az uniós intézmények halogatás nélküli fellépését sürgette az ukrán nemzeti kisebbségek, illetve alapvető jogaik védelmében. Felszólalásában – egyebek mellett – megemlítette, hogy a jogkorlátozó törvénnyel szembeni tiltakozásképpen **Klaus Iohannis** román államfő lemondta küszöbön álló ukrán látogatását. A kárpátaljai-bukovinai **román közösség** az iskolarendszerüket felszámolni akaró ukránosítási törekvések ellen emeli fel a szavát – mondta –, hasonlóan a **magyar közösséghez**, amelyet valóságos tragédiaként érint mintegy száz iskolájának és egész oktatási intézményrendszerének várható megszüntetése. Itt nincs helye steril jogvitának és halogatásnak: a szovjet-orosz kommunista kisebbségellenes hagyományokat követő, diktatórikus és nacionalista ukrán rendszer pusztá létében fenyegeti a magyarságot – mutatott rá.

Bocskor Andrea képviselő az ukrán hatalom cinikus ferdítéseit leplezte le, visszautasítva – példának okáért – az igaztalan orosz- és Putyin-barátság magyarok ellen irányuló rágalját. Az „Európai soknyelvűség napján” igazán fontos volna, hogy az EP ne söpörje szőnyeg alá a diszkriminatív ukrán oktatási törvény kérdését – mondta.

Hozzászólásában **Daniel Buda** román néppárti képviselő is az azonnali fellépést sürgette. A frakcióvezető ígéretet tett arra, hogy – előzetes kompromisszumos lépésként – a Néppárt és ő maga személyesen is kapcsolatba fog lépni ukrán testvérpártjukkal, illetve magával Porosenko államfővel.

Az általános vita rendjén Tőkés László a vasárnapi **németországi választások**, valamint a macedóniai belpolitikai helyzet kérdéseire is hozzászólt. Gratulálva a **CDU/CSU** pártszövetség választási győzelméhez, ezzel együtt annak a véleményének adott hangot, hogy az elszünetelt 7–8%-os választási visszaesés egyik legfőbb oka minden bizonnyal **Angela Merkel** kancellár **migrációs politikájának** a hibáiban keresendő. Revideálnia kellene ezt a politikát, nagyobb figyelmet szentelve arra, hogy Európa, benne pedig Németország és Magyarország megőrizze **keresztény-nemzeti identitásukat**. A kereszténydemokrata vétetésű Európai Néppárt részéről jogos elvárás ez, mint ahogy a kancellár evangélikus lelképítési családból való származása alapján is nagyobb érzékenysége volna elvárható tőle az identitás vonatkozásában – zárta szavait képviselőnk.

Macedónia vonatkozásában annak a veszélyéről szólt, hogy a szocialista kormány 150 ezer migráns betelepítésére irányuló tervei a Magyarország és szomszédjai által többé-kevésbé lezárt **balkáni útvonal** újbóli megnyitásával fenyegetnek. A közelgő választásokra való tekintettel a Néppártnak határozott módon ki kellene állnia macedóniai néppárti szövetségesei mellett – mondta Tőkés László.

BÚCSÚ MINDEN IDŐK EGYIK LEGNAGYOBB EURÓPAI POLITIKUSÁTÓL, A NÉMET ÉS AZ EURÓPAI ÚJRAEGYESÍTÉS ATYJÁTÓL

1-jén tartották **Helmut Kohl** egykori német kancellár rendkívüli európai gyászszertartását Strasbourgban, amelyen magas rangú állami és uniós vezetők búcsúztak a Németország újraegyesítésében kulcsszerepet játszó konzervatív politikustól. Helmut Kohl az első politikus, akitől nem nemzeti, hanem európai

uniós szintű gyászszertartáson vettek végső búcsút. Június 16-án, 87 éves korában hunyt el.

Helmut Kohl minden idők egyik legjelentősebb európai politikusa volt. A német egység ügyét összekötötte az egyesült Európa eszméjével, így nemcsak a német újraegyesítés atyjaként, hanem Európa díszpolgáraként is tisztelik Helmut Kohl néhai német kancellárt. Gyerekkorának meghatározó élménye a háború és Németország összeomlása, szétszakadása volt. Ez vezette később a politikába, és mindig hazájának újraegyesítése és az évszázados háborúskodás lezárása, a megbékélés és a közös Európa felépítése volt egyik legfőbb vágya. Ezért támogatta kancellárként a nyolcvanas években a Varsói Szerződés tagállamai közül azokat, amelyek reformokra vállalkoztak.

A koporsót Strasbourgból Helmut Kohl szülővárosába szállították helikopterrel, a német nemzeti lobogóval takart koporsót Ludwigshafenben keresztül a Rajna folyó partjára szállították, a konvoj útja mellett ezrek adóztak néma tiszteletadással a néhai kancellár emléke előtt. Innen hajón vitték tovább a végső nyughely, Speyer felé, ott a katolikus székesegyházban gyászmisét mutattak be, majd a dóm előtti téren katonai búcsúceremóniát tartottak. Végül szűk családi és baráti körben helyezték végső nyugalomra a csaknem ezeréves speyeri dóm, a német császárok temetkezési helye, az európai kereszténység egyik szimbóluma közelében.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök volt az utolsó külföldi állami vezető, akit 2016 áprilisában még fogadott otthonában az akkor már súlyos beteg német politikus. Az oggersheimi találkozó után a magyar

kormányfő leszögezte, hogy látogatása Helmut Kohlnál tisztelet kifejezését is jelentette egy olyan politikus iránt, aki nemcsak Németországért és Európáért tett sokat, hanem akire Magyarország mindig számíthatott szabadságharcában, 1989/1990 után pedig az uniós tagság elérésében és az ország átalakításában. A német egység kancellárjának és az európai egység építőmesterének tartott Kohllal létrejött találkozó középpontjában Európa állt. Mindketten úgy vélték, hogy Európa 1945 óta egyik legnehezebb korszakát éli, és közös meggyőződésük, hogy az európai népek sorsa Európa politikai egyesülésétől függ.

Kohl és Orbán egyetértettek a menekültválság megítélésében is, azt hangsúlyozva, hogy Európa nem lehet a világban szükséget szenvedő emberek millióinak új hazája. A menekülthullámot történelmi kihívásnak nevezték a szükséget szenvedők milliói és Európa jövője szempontjából is, de hangsúlyozták, hogy Európának az érintett régiókban kell segítséget nyújtania, hogy minél több ember előtt saját hazájában nyíljanak meg a kilátások. Egyetértettek abban is, hogy a 21. században is észszerű, megfontolt és hosszú távú gondolkodással lehet megóvni azokat az értékeket, amelyek mentén és amelyekért Európa létrejött.

Orbán Viktor különleges ajándékkal érkezett Ludwigshafen-Oggersheimbe. Átadta a volt kancellárnak Kohl 2014-ben kiadott **Aggodalom Európáért** című könyve épp akkor megjelent magyar kiadásának példányát. A magyar kiadáshoz – Helmut Kohl felkérésére – a miniszterelnök írt bevezetőt. Ebben úgy vélte, hogy a mű egy olyan legendás államférfi könyve, akinek életműve elidegeníthetetlen részét képezi Európa 20. századi történelmének.

ELHUNYT AZ EURÓPAI PARLAMENT ELSŐ NŐI ELNÖKE

Simone Veil akadémikus, volt francia miniszter, az Európai Parlament egykori és első női elnöke június 30-án hunyt el Párizsban. Az EP hivatalban lévő elnöke, Antonio Tajani a július 4-i strasbourgi plenáris ülésen emlékezett meg róla.

Simone Jacob néven 1927-ben született Nizzában vallását nem gyakorló, asszimilálódott zsidó értelmiségi családban. Szüleivel és húgaival együtt deportálták 1944-ben, a náci lágerekből csak a lányok tértek haza. A háború után Simone Veil jogi és politikaelméleti tanulmányokat folytatott, majd bíró és köztisztviselő lett. Az 1970-es években a jobboldalon kapcsolódott be a politikába, és harminc éven át a francia és európai politika egyik vezető személyisége maradt: 1979 és 1982 között az Európai Parlament elnöke volt, 1995-ig többször töltött be miniszteri posztot a francia kormányokban, majd 1998-tól 2007-ig az Alkotmánytanács tagja volt, 2010-ben pedig tagjai közé választotta a Francia Akadémia.

Nevéhez fűződik az abortusz franciaországi legalizálása, az erről szóló törvényt egészségügyi miniszter-

ként 1974-ben, Jacques Chirac jobboldali kormányának tagjaként, óriási politikai vitát követően sikerült elfogadtatnia a parlamenttel a katolikus Franciaországban, amiért sokat támadták.

TELJESÍTETTÉK GRÓF ESTERHÁZY JÁNOS VÉGAKARATÁT

A mártír politikus hamvait szeptember 16-án a felvidéki Alsóbodok (szlovákul Dolné Obdokovce) községben, a Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolna sziklabarlangjában helyezték végső nyugalomra. A zoboralji község Nyitra mellett található, a mai Szlovákiában. Az ünnepélyes megemlékezésre és egyházi szertartásra megérkeztek az Esterházy-emlékfutás résztvevői is, akik azt megelőzően 22 települést látogattak meg, és híret vitték az alsóbodoki kegyeleti rendezvénynek. Az érintett községekben fejet hajtottak a mártír gróf tiszteletére elhelyezett emléktáblánál, valamint minden településről egy marék földet hoztak magukkal Alsóbodokra, amelyet elhelyeztek Esterházy János urnája mellé.

A szertartáson részt vett Esterházy János lánya, Esterházy-Malfatti Alice, a gróf unokája, Giovanni Esterházy-Malfatti János, valamint a gróf lengyelországi rokonai, továbbá jeles közéleti személyiségek, felvidéki és magyarországi politikusok. A kegyeleti megemlékezésen Esterházy János halálának 60., halálra ítélésének 70. évfordulójára emlékeztek a zarándokok, akik a Felvidék számos pontjáról, illetve Magyarországról is érkeztek.

Esterházy János a (cseh)szlovákiai magyar közösség kiemelkedő politikusa volt a múlt század húszas éveitől 1945-ig. 1901-ben született Nyitraújlakon, 56 évesen hunyt el Csehországban, a hírhedt mírovi politikai börtönben. Esterházy János a két világháború közötti Csehszlovákia, majd a Hitlerrel szövetséges Szlovákia legjelentősebb magyar mártír politikusa. Keresztény-konzervatív elveit megőrizve határozot-

tan elutasította a nemzetiszocialista eszméket, s az abból fakadó politikai gyakorlatot. A II. világháború kitörése után a menekülő lengyeleket segítette, elítélte a katyni tömeggyilkosságot, 1942-ben pedig lelkiismereti okokra hivatkozva elutasította a zsidók deportálását lehetővé tevő törvény megszavazását a szlovák parlamentben. 1943-tól fokozatosan visszavonult a politikai szerepléstől, tevékenysége ekkor főleg a szegények és rászorulókat támogatására irányult. 1944-ben zsidókat és más üldözötteket bújtatott, illetve segítette menekülésüket. A nyilasok internálták, a Gestapo körözte. Ennek ellenére a kommunista szlovák kormány mint „háborús bűnöst” kiadta a Szovjetunióknak, ahol kényszermunkára ítélték és egy szibériai táborba hurcolták. A gróftól távollétében egy szlovák bíróság koholt vádak alapján 1947-ben halálra ítélte, majd 1949-ben a szovjetek kiadták a csehszlovák hatóságoknak. Elnöki kegyelemmel életfogytiglani szabadságvesztést kapott, amelyet később egy általános amnesztia során 25 éves börtönbüntetésre módosítottak. Esterházy János 1957. március 8-án halt meg a morvaországi börtönben, holttestét elégették, hamvait csak 2007-ben kutatták föl egy prágai tömegsírban. Szlovákiában máig nem rehabilitálták.

Az alsóbodoki újratemetési szertartásra meghívást kapott Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke is, aki egyéb, előre rögzített programjai miatt nem tudott személyesen jelen lenni. Esterházy János lányának címzett, a megemlékezésen felolvasott levelében egyebek mellett ezt írta: „Szívbéli jóérzéssel gondolok vissza arra a reménytelen időszakra, amikor a jobb sorsra érdemes Magyarok Világszövetségében együtt munkálkodtunk. Alice asszonnyal viszont nemcsak az MVSZ, hanem sokkal inkább a közös sors, maga a történelem kapcsol egybe – éspedig áldott emlékü, drága Édes-

apja, gróf Esterházy János révén, aki nem csupán felvidéki népünk, hanem egész külföldi magyarságunk egyik példázatos sorsú alakja. Hitünk Krisztus Urunk példájából és áldozatából táplálkozunk. Esterházy János kereszthordozó élete és népéért vállalt szenvedései hasonló szerepet töltenek be a magyar utókor, különösképpen pedig elnyomott határon túli magyarságunk életében. Szeptember 16-i kegyeleti megemlékezésünk szilárd eszmei alapját képezi az Ő hite és

kálváriája. Ezekkel a gondolatokkal fejezem ki őszinte elismerésemet felemelő rendezvényük szervezői és szolgáltatói iránt, és mondok köszönetet szíves meghívásukért. (...) Áldott legyen és mindenkor sugározzék nekünk Esterházy János élete és példája! A mi jelünk is legyen és maradjon mindvégig a kereszt! Hitünk és népünk közösségében szeretettel küldöm áldást kérő jókívánságaimat Alice asszonynak és Csáládjának, valamint az emlékező Gyülekezetnek.”

ÁTADTÁK BRÜSSZELBEN AZ EURÓPAI POLGÁR DÍJAKAT

Az Európai Parlament az **Európai Polgár Díjat** olyan személyeknek vagy egyesületeknek adja át minden évben, akik/amelyek határokon átnyúló vagy nemzetek közötti kulturális együttműködéssel járó tevékenységeik során kivételes teljesítményt mutattak fel, nagymértékben hozzájárulva az európai szellemiség megerősítéséhez. Jelölést benyújtani kizárólag a parlament tagjai jogosultak, képviselőként évente egyet-egyét. A díj odaítélésével felhatalmazott testület az Európai Polgári Díj kuratóriuma. A földrajzi és a nemek közötti egyensúly elvének figyelembe vételével a testület legfeljebb ötven jelöltet választ ki a javasoltak közül minden évben.

Idén **Tőkés László** és **Bocskor Andrea** fideszes képviselők **Bencze Mihály** négyfalusi (Brassó m.) születésű matematikatanárt, a Bukaresti Ady Endre Líceum igazgatóját jelölték. A jeles közéleti ember – költő, szakíró, szerkesztő és könyvkiadó –, aki az 1989-es változásokban is aktív szerepet vállalt, huszonöt évvel ezelőtt alapította meg az **Erdélyi Magyar Matematikaversenyt**, majd egy évvel később ezt

az egész Kárpát-medencére kiterjesztve létrehozta a **Nemzetközi Magyar Matematikaversenyt**. Ezek fő célja a matematikában tehetséges diákok felfedezése és képességeik fejlesztése. Ily módon a verseny egyben a tudásalapú társadalom és a kisebbségi magyarság ügyét is szolgálja. Ezen túlmenően a határok fölötti békés nemzetegyesítést is elősegíti. Említésre méltó, hogy idén a nemzetközi verseny „atyját” a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével is kitüntették.

A negyedszázados múltú vetélkedő sokkal több, mint egy verseny. A magyar nyelvű matematikaoktatás ünnepe, meghatározó szellemi műhelye. Azok a diákok indulhatnak a versenyen, akik valamely európai országban magyar nyelven tanulják a matematikát, és a saját országukban megrendezett országos matematikaversenyeken olyan eredményt értek el, amivel jogot szereztek az indulásra. A hajdani versenyzők közül számos kutató, egyetemi oktató, mérnök, közgazdász, informatikus került ki, személyes teljesítményükkel is az Unió értékeit képviselve. Bencze Mihály kiváló megvalósítását méltán sorolhatjuk az európai oktatás jó gyakorlatai („good practices”) közé.

Az Európai Parlament brüsszeli székhelyén 2017. október 11-én megtartott díjátadó ünnepségen a Nemzetközi Magyar Matematikaverseny alapítójának kitüntetése mellett **Cristian Pantazit**, a Hotnews hírportál újságíróját is díjazták, Monica Macovei román konzervatív képviselő felterjesztésére. Az ünnepségen **Sylvie Guillaume**, a díj kuratóriumának elnöke, az EP tájékoztatási politikájáért és a polgárokkal fenntartott kapcsolatokért felelős alelnöke köszöntötte a díjazottakat és nyújtotta át nekik kitüntetésüket.

Az előző években Tőkés László kezdeményezésére Smaranda Enache emberjogi harcos (2011), Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke (2012) és Nyisztor Ilona csángó népdalénekes (2013) részesültek az Európai Polgár Díjban.

